MARKA

DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

DOĞU MARMARA 2014-2023 BÖLGE PLANI

YALOVA İLİ KATILIMCI PLANLAMA ÇALIŞMALARI

YÖNETİCİ ÖZETİ

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmaları 2012 yılı itibari ile başlatılmıştır. Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illerini kapsayan Doğu Marmara Bölge Planı bölgenin sosyo-ekonomik gelişim kurgusudur ve amacı, bölgenin kalkınmasının stratejik olarak tanımlanmasıdır. Bölge Planı, bölgesel kalkınmaya hizmet eden tüm çalışmaları yönlendiren ve bölgesel gelişmeyi koordine eden bir politika belgesidir.

Ulusal Kalkınma Planı ile eşgüdüm içerisinde ve alt ölçekli planları yönlendirici nitelikte olmak üzere 2014-2023 yıllarını kapsayacak olan Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmaları; **sürdürülebilirlik, katılımcılık, gelecek referanslılık, bütüncül bakış açısı, bilimsellik, yerindenlik ve uygulanabilirlik ilkeleri** etrafında şekillendirilmiştir.

Bölgesel planlama bir "yönetim" değil, "**yönetişim**" aracı olarak görülmekte; bölge sorunsalının paydaşlarla beraber tanımlanması ve planın uygulanma yöntemlerinin paydaşlarla ortak tasarlanması hedeflenmektedir. Plan kararlarının bölge kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının fikirlerini temsil etmesi; planın hayata geçme şansını yükseltecektir. Bu anlamda yönetişim, Bölge Planının **gerçekçiliğini ve uygulanabilirliğini artırıcı bir faktör** olarak değerlendirilmektedir.

Katılımcı odaklı planlama yaklaşımı ile; plandan etkilenecek, dolayısıyla söz sahibi olması ve plana katkıda bulunması gerekli olan paydaşların katılımcı bir perspektifle sürece dahil edilmesi amaçlanmaktadır. Bölge Planı hazırlık süreci katılımcılık ilkesi gözetilerek tasarlanmış ve bu çerçevede başta Kalkınma Kurulu üyeleri olmak üzere diğer bölge paydaşlarının da yer alacağı **komisyonların kurulması, geniş katılımlı toplantıların organize edilmesi ve bölge yetkilileri ile birebir görüşmelerin gerçekleştirilmesi** hedeflenmiştir.

Bölge Planı çalışmalarında **katılımcılığın sağlanması** adına Yalova ilinde 2012-2013 döneminde yürütülen katılımcı planlama uygulamaları şöyle listelenebilir;

1. Kalkınma Kurulu Yalova ili İstişare Toplantısı, Aralık 2011 – Kalkınma Kurulu Başkanı başkanlığında Yalova üyeleri ile görüşülmüştür.
2. İlçe ziyaretleri, Şubat 2013; ***9 yerel yönetici*** ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
3. Kalkınma Kurulu Yalova İli Sorunsal Belirleme Toplantısı, 21 Mart 2013 – Kalkınma Kurulu Olağan Toplantısında Yalova üyeleri ile Yalova'nın ilk 5 sorunsalı ve marka kimliği belirlenmiştir.
4. Yalova İl Çalışma Toplantısı, 3 Nisan 2013 – ***152 kişinin*** katılımı ile odak grup toplantıları düzenlenmiştir.
5. Bölgesel Gelişme Anketi, 3 Nisan 2013 – Yalova ilinde ***95 kişi*** tarafından yanıtlanmıştır.

Yalova ile beraber diğer Bölge illerinde de yürütülmekte olan tüm bu çalışmaları da kapsayacak olan **Doğu Marmara Bölge Planı'nın MARKA Yönetim Kurulu, Kalkınma Bakanlığı, bazı Müsteşarların yer aldığı Bölgesel Gelişme Komitesi ve başkanlığını Sayın Başbakanımızın yaptığı Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanması ile önümüzdeki yıl içerisinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir.**

İÇİNDEKİLER

DOĞU MARMARA 2014-2023 BÖLGE PLANI 5
YALOVA İLİNDE BAŞVURULAN KATILIMCI PLANLAMA YÖNTEMLERİ 7
1. KALKINMA KURULU YALOVA İLİ İSTİŞARE TOPLANTISI 8
2. ONUNCU KALKINMA PLANI VE BÖLGESEL GELİŞME ULUSAL STRATEJİSİ İÇİN BÖLGESEL DÜZEYDE KATILIMCI PLANLAMA ÇALIŞMALARI 10
3. YALOVA İLİNDE İLÇE ZİYARETLERİ 11
Çiftlikköy İlçe Ziyaretleri 12
Altınova İlçe Ziyaretleri 12
Armutlu İlçe Ziyaretleri 13
Çınarcık İlçe Ziyaretleri 14
Termal İlçe Ziyaretleri 14
4. KALKINMA KURULU YALOVA İLİ SORUNSAL TANIMLAMA TOPLANTISI 15
5. YALOVA İLİ ÇALIŞMA TOPLANTISI 17
Kültür ve Turizm 19
Tarım ve Kırsal Kalkınma 22
Sosyal Yapı 30
Sanayi ve Ticaret 32
Çevre ve Kentleşme 33
6. BÖLGESEL GELİŞME ANKETİ 38
Yalova İli için Öncelikli Sektörün Belirlenmesi 38
Bölgesel İşbirliği Önerilerinin Belirlenmesi 39
Mekansal Gelişme ve Mekansal Planlama 41
EKLER 44
Ek 1. 3 Nisan 2013 Yalova İli Çalışma Toplantısı Odak Grupları Katılımcı Listesi 44
Ek 2. Bölgesel Gelişme Anketi 48
Ek 3. Program Değerlendirme Anketi ve Sonuçları 51
Ek 4. Basında Çıkan Haberler 55

DOĞU MARMARA 2014-2023 BÖLGE PLANI

İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca; Kalkınma Bakanlığı tarafından Bölge Planı hazırlanması hususunda Kalkınma Ajansları yetkilendirilmektedir. Söz konusu yetkiye dayanarak, 2010-2013 yıllarını kapsayan ilk TR42 Doğu Marmara Bölge Planı MARKA tarafından hazırlanmış ve Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylanarak 2010 yılında yürürlüğe girmiştir. İlk Bölge Planının uygulama döneminin tamamlanmasının ardından, 2014-2023 dönemini kapsayacak olan yeni Doğu Marmara Bölge Planı'nın da yine Kalkınma Bakanlığı tarafından ilgili mevzuata binaen MARKA tarafından hazırlanması uygun görülmektedir. Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı'nın 2013 yılı son çeyreğinde;

- Bölgesel gelişme alanında ulusal düzeyde genel politikaları ve öncelikleri tayin etmek, bölgesel gelişme politikalarının bütünlüğünü ve koordinasyonunu sağlayacak üst düzey kararlar almak üzere oluşturulmuş ve Başbakanın başkanlık ettiği ***Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'nun***,

- Bölgesel kalkınma konularının teknik düzeyde tartışıldığı ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu'nun karar almasına yönelik öneriler geliştirmek üzere Kalkınma Bakanlığı Müsteşarının başkanlık ettiği ***Bölgesel Gelişme Komitesi'nin*** onayına sunulması öngörülmektedir.

Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı; Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illerinden oluşan TR42 Bölgesi'nde;

- Ulusal düzeyde üretilen politika, plan ve stratejiler ile bölgesel ve yerel düzeyde yürütülecek faaliyetler arasındaki ilişkiyi belirlemek;
- Kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu güçlendirmek;
- Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek;
- Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak;
- Kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak;
- Yerel potansiyeli harekete geçirmek ve bölgesel program ve projelere temel oluşturmak

üzere hazırlanan, bölgesel düzeyde sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini ve yerleşmelerin gelişme potansiyelini belirleyen plandır.

Bölge Planları planlama hiyerarşisinde Çevre Düzeni Planlarının üzerinde, Ulusal Kalkınma Planlarının ise altında yer almaktadır. Bu anlamda, Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı'nın; hazırlıkları devam eden 10. Kalkınma Planı'nın bölge düzeyinde uygulama kapasitesini artırıcı ve kapsadığı TR42 Bölgesindeki Çevre Düzeni Planları için belirleyici nitelikte olması hedeflenmektedir. Bu açıdan Bölge Planı, bölgesel kalkınmaya hizmet eden tüm çalışmaları yönlendiren ve bölgesel gelişmeyi koordine eden bir politika belgesidir.

Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı hazırlık çalışmaları; sürdürülebilirlik, katılımcılık, gelecek referanslılık, bütüncül bakış açısı, bilimsellik, yerindenlik ve uygulanabilirlik ilkeleri etrafında şekillendirilmiştir. Bölgesel planlama bir "yönetim" değil, "yönetişim" aracı olarak görülmekte; bölge sorunsalının paydaşlarla beraber tanımlanması ve planın uygulanma yöntemlerinin paydaşlarla ortak tasarlanması hedeflenmektedir. Plan kararlarının bölge kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının fikirlerini temsil etmesi; planın hayata geçme şansını yükseltecektir. Bu anlamda yönetişim, Bölge Planının gerçekçiliğini ve uygulanabilirliğini artırıcı bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

Bölge Planı bileşenleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

1. BİLEŞEN: Planlama Sürecinin Tanımlanması

Doğu Marmara Bölge Planı'nın verimli bir şekilde hazırlanması ve etkin uygulanması amacıyla kaynak ve teori araştırmaları, ulusal ve uluslararası örneklerin incelemesi, önceki plan sürecinde edinilen deneyimin aktarılması, bölgedeki hafızadan azami girdinin nasıl sağlanabileceğine yönelik olarak süreç tasarlanmaktadır.

2. BİLEŞEN: Mevcut Durumun İrdelenmesi

Bölgede öne çıkan sektörlerin ve zayıf kalan alanların belirlenmesi, ulusal ve sektörel stratejiler ve küresel trendlerin bölgeye uyarlanması, rekabetçiliği ve yaşanabilirliği kısıtlayan önemli sorunların tespiti, sosyo-ekonomik ve mekânsal gelişim senaryolarına altlık teşkil edecek nitel ve nicel analizler gerçekleştirilmektedir. İstatistiklerin derlenmesi ve analizi ile bölgede yapılmış araştırmaların ve alt ölçek planların entegrasyonu yapılmaktadır.

3. BİLEŞEN: Katılımcılığın Sağlanması

Bölgede istatistiki çalışmalar ve analizlerle ortaya çıkarılamayan öncelikli alanların belirlenmesi için dörtlü sarmal yapı benimsenmiştir. Kamu, özel sektör, akademi ve sivil toplum yönetici, yetkili, uzman ve gönüllülerinin sürece aktif katılımı için etkinlikler düzenlenmektedir. İnternet sitesi, işbirliği ağları, sosyal medya, basın ve resmi görüşmeler yoluyla plana bilgi ve sürece katkı sağlanmaktadır. İlgili tüm resmi kurum yöneticileri yerlerinde ziyaret edilmektedir. İllerde çalıştaylar organize edilmektedir.

4. BİLEŞEN: Stratejilerin ve Gelecek Senaryosunun Belirlenmesi

Mevcut durum analizinde tespit edilen bölgesel öncelikler ve katılımcı süreçle edinilen bilgiler ışığında bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasında ve sürdürülebilirliğin tesisi için stratejiler geliştirilmektedir. Bu stratejiler doğrultusunda, alt ölçekli politikaların şekillendirilmesi ve somut eylem planları oluşturulması ile bölgenin belirlenen vizyonunun gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

5. BİLEŞEN: Mekânsal Gelişim Şemasının Hazırlanması

Ulusal mekânsal politikaları, sosyal beklentileri, doğal eşikleri, ekonomik yığınlaşmaları, ulaştırma ve altyapı durumunu göz önünde bulunduran ve temel gelişim eğilimlerini kavramsal olarak mekana yansıtarak çevre düzeni planları ve imar çalışmalarının ana çerçevesini çizen gelişim şeması geliştirilmektedir.

6. BİLEŞEN: Geri Besleme ve Yaygınlaştırma Faaliyetleri

Bölge planının etkinliğinin artırılması ve uygulanmasına yönelik olarak icracı kurumlarla; yönlendirici nitelikte olması bakımından özel sektör ve akademiyle bilgi paylaşımı gerçekleştirilmektedir. Planın yürürlük aşamasında etki analizi ve geri besleme çalışmaları için performans göstergeleri tanımlanmakta ve edinilen tecrübenin ve oluşturulan veritabanının gelecekteki planlama çalışmalarında kullanılması desteklenmektedir.

YALOVA İLİNDE BAŞVURULAN KATILIMCI PLANLAMA YÖNTEMLERİ

2010-2013 dönemini kapsayan Doğu Marmara Bölge Planı uygulama döneminde, bölgesel kalkınmada öne çıkan konularda koordinasyon faaliyetleri yürütülmüştür. Bu çalışmalar arasında MARKA tarafından Yalova ilinin bazı mekansal kesitleri özelinde düzenlenen koordinasyon toplantıları aşağıdaki gibidir;

- Yalova'nın Geleceği, Kentsel Gelişim Senaryoları ve Yol Haritası Çalıştayı, 20 Ocak 2012
- Yalova'nın Geleceği, Kentsel Gelişim Senaryoları ve Yol Haritası 2. Çalıştayı, 23 Mayıs 2012

Bu çalışma toplantılarında kamu ve özel sektör ile sivil toplum örgüt temsilcilerinin beklentilerinin ortak bir paydada karşılanması ve taraflar arasında işbirliği ve paylaşım kapasitesinin artırılması hedeflenmiştir. Söz konusu çalıştayların ardından "Yalova'nın Geleceği Kentsel Gelişim Senaryoları ve Yol Haritası Çalıştayı" Raporu, "Yalova Büyük Yatırımlar; Çarpan Etkileşim Strateji Çerçevesi" Raporu ve "Yalova'nın Geleceği; Kentsel Gelişim Senaryoları Ve Yol Haritası" Raporu hazırlanmıştır. MARKA resmi internet sayfasında halen yayınlanmakta olan bu raporlar Yalova'da uygulayıcı otoritelere de öneri olarak sunulmuştur.

2012 yılı içerisinde yeni Bölge Planı (2014-2023) hazırlıklarının başlaması ile beraber yukarıda bahsedilen çalışmaların birer kaynak olarak kullanılmasının yanı sıra, bölge paydaşının Plan sürecine dahil edilmesi için yeni katılımcı planlama yöntemlerine başvurulması ihtiyacı belirmiştir. Yeni Bölge Planı çalışmaları kapsamında Yalova ilçelerinde saha çalışmaları gerçekleştirilmiş ve yerel yönetimler ziyaret edilmiş, ardından da il genelindeki ilgili tüm paydaş grupların davet edilmesiyle geniş katılımlı bir çalışma toplantısı organize edilmiştir.

Yalova ilinde Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı hazırlıkları döneminde yürütülen katılımcı planlama uygulamaları şöyle listelenebilir;

1. Kalkınma Kurulu Yalova ili İstişare Toplantısı, Aralık 2011 – Kalkınma Kurulu Başkanı başkanlığında Yalova üyeleri ile görüşülmüştür.
2. İlçe ziyaretleri, Şubat 2013; ***9 yerel yönetici*** ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
3. Kalkınma Kurulu Yalova İli Sorunsal Belirleme Toplantısı, 21 Mart 2013 – Kalkınma Kurulu Olağan Toplantısında Yalova üyeleri ile Yalova'nın ilk 5 sorunsalı ve marka kimliği belirlenmiştir.
4. Yalova İl Çalışma Toplantısı, 3 Nisan 2013 – ***152 kişinin*** katılımı ile odak grup toplantıları düzenlenmiştir.
5. Bölgesel Gelişme Anketi, 3 Nisan 2013 – Yalova ilinde ***95 kişi*** tarafından yanıtlanmıştır.

1. KALKINMA KURULU YALOVA İLİ İSTİŞARE TOPLANTISI

MARKA Kalkınma Kurulu Başkanı Sayın Halit UÇAR başkanlığında Yalova üyeleriyle yapılan istişare toplantısı 1 Aralık 2011 tarihinde Yalova Uygulama Oteli'nde gerçekleşmiştir.

Fotoğraf 1. Kalkınma Kurulu Yalova Üyeleri ile İstişare Toplantısı

Bu toplantıda dile getirilen görüş ve öneriler aşağıdaki gibidir;

- ✓ MARKA destek programlarında yalnızca bir başvurunun değerlendirilmesinin proje yazma kapasitesi yüksek kurumlar açısından handikap olduğu, destek programlarında ajans uzmanlarının daha açık olması ve sosyal projelere de destek verilmesi gerektiği,
- ✓ Yalova'nın diğer illere göre daha az kaynak kullandığı ancak bazı katılımcılara göre bunun proje yazma kapasitesi bağlı olduğu için normal karşılanması gerektiği,
- ✓ YDO uzmanlarının faaliyetlerinden memnun olunduğu ve sürekli irtibat halinde olabildikleri,

- ✓ Yalova'nın yaşlı dostu kent olma özelliğinin desteklenmesi gerektiği ve bu konuda proje başvurusunda bulundukları geçen dönem başarısız olan proje için tekrar başvuruda bulunulacağı,
- ✓ Yalova'nın konumundan yeterince istifade edemediği ve kongre turizmine önem verilmesi gerektiği,
- ✓ Her gelen yeni yatırımda kurumlardan tepki geldiği ve bu yatırımların engellendiği ve bu yatırımlar için sağlıklı tartışma ortamlarının bile oluşturulamadığı ve bu önyargının giderilmesi için çalışmalar yapılması gerektiği,
- ✓ Çiçekçiliğin altın çağının bittiği ve üretimin sebzeye kaymaya başladığı, kesme çiçekçiliğin 20 dönüm üzerinde karlı olduğu bu nedenle saksı çiçekçiliğinin bilhassa Çiçekçilik OSB çalışmalarına hız verilerek desteklenmesinin gerektiği,
- ✓ VOPAK firması için ÇED sürecinin durdurulma kararının alındığı ancak 6 ay sonra tekrar başvurabileceğinden sürecin yakından takip edilmesi gerektiği,
- ✓ Yalova'da arazilerin parçalanmış olduğu 50 dönüm üzerinde arazi bulmanın zorluğu ve özellikle yetişen salatalık türünün öneminin vurgulanması gerektiği,
- ✓ Köprü için istimlak edilen alanlarda çiçek yetiştiricilerinin arazilerinin olduğu ve kurulması planlanan OSB'nin ağır ilerlemesi nedeni ile TİGEM arazilerinin çiçek yetiştiricilerine verilebileceği,
- ✓ Kılıç Köyünde sanayi alanlarıyla ilgili fizibilite çalışması yapılması,
- ✓ İl Özel İdare'nin hemen hemen tüm yatırımlardan sorumlu olduğu ancak 6 Milyon TL bütçenin bunun için çok az olduğu,
- ✓ 2011-2015 dönemi için hazırlanan İl Stratejik Planında ve MARKA'nın sağladığı uzman desteği ile plana sunduğu katkının önemli olduğu,
- ✓ Plan ile taşocağı kurma talebi bulunan pek çok alanın engellendiğini ve Yalova ilindeki taşocağı sayısının mevcutlar ile sınırlandığı
- ✓ Yalova'nın 1995 yılında il olduğunu ancak il olmanın temelinde bulunan eşraf kültürünün henüz yerleşmediği,
- ✓ Yalova Üniversitesi'nin 3. Jenerasyon küçük fakat hızlı karar veren bir üniversite olduğu Yalova'nın eğitim ve turizm konularında ön plana çıktığını ifade ederek Ajansın bu iki konuya değinilmesinin isabetli olacağı,
- ✓ Yalova Üniversitesi'nin Yalova'daki sektörlerde faaliyet gösterecek vasıflı eleman yetiştirmeyi hedeflediği ve bu sebeple Altınova tersaneleri için eleman yetiştirileceği,
- ✓ 35 üretici firma olarak bir çelik işleme merkezi kurulmak istenildiği ve KSS kuruluş işlemlerinin tamamlandığı ve 2.000 m2'ye kadar %3 faiz ve 13 yıl vade ile 35 firma olarak yaklaşık 70.000 m2'lik bir alan yapma imkanına sahip olduklarına değinilmiştir.

2. ONUNCU KALKINMA PLANI VE BÖLGESEL GELİŞME ULUSAL STRATEJİSİ İÇİN BÖLGESEL DÜZEYDE KATILIMCI PLANLAMA ÇALIŞMALARI

Onuncu Kalkınma Planı (OKP) ve Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) hazırlıklarının güçlü ve yaygın bir kurumsal ve toplumsal tabana oturtulması konusunda koordinatör kurum olan Kalkınma Bakanlığı 21 Haziran 2012 tarihli ve 3169 sayılı yazısıyla, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'na ve onun danışma organı olan Kalkınma Kurulu'na önemli rol atfedilmiştir. Bu noktadan çıkılarak, MARKA olarak konuyla ilgili Kalkınma Kurulu üyelerinin katılımı ile yarım günlük bir çalışma toplantısı organize edilmiş ve ajansın resmi internet sayfası üzerinden bir paydaş anketi uygulanmıştır.

27 Eylül 2012 tarihinde düzenlenen çalışma toplantısına 28 kişi katılmıştır. Organizasyon; kamu, özel ve sivil toplum temsilcilerinin aktif katılımı ile 3 masada grup çalışmaları yapılarak gerçekleştirilmiştir. MARKA'nın resmi internet sayfasında 2 hafta süresince yayınlanan paydaş anketine ise Bölge illerinden 65 kişi katılım göstermiştir.

Gerek çalışma toplantısında, gerekse paydaş anketinde bölge paydaşının dile getirdiği ulusal ve bölgesel tematik alanlar ve stratejik öncelikler ile işbirliği, mekansal ve kurumsal gelişimi yorumlar birleştirilerek OKP ve BGUS'a yönelik Doğu Marmara Bölgesi önerileri olarak derlenmiştir. Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illerini kapsayan Doğu Marmara Bölgesi için OKP ve BGUS kapsamında yürütülen bu çalışmalarda kamu, özel sektör, sivil toplum ve üniversite temsilcilerinin görüşleri ile derlenen söz konusu bölgesel tematik alanlar ve stratejik öncelikler Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı çalışmalarına da temel teşkil etmektedir. OKP ve BGUS çalışmalarında bölge paydaş grupları tarafından bölgesel düzeyde aşağıdaki tematik alanlar ve stratejik öncelikler belirlenmiştir;

1. ***Çevre ve Yeşil Büyüme***
2. ***Ar-Ge ve Yenilikçilik***
3. ***Girişimcilik***
4. ***Turizm***
5. ***Tarım ve Beşeri Kaynaklar***
6. ***Üniversite ve Mesleki Eğitim***

Çalışmada bölge paydaşının bölgesel işbirlikleri konusunda görüşleri de toplanmıştır. Bölge paydaşı tarafından Doğu Marmara Bölgesi'nin en fazla işbirliği yapması gereken bölgelerin başında İstanbul, Ankara ve Bursa bölgeleri olmuştur. Söz konusu bölgeler ile işbirliği konuları arasında ise en fazla turizm, bilişim, lojistik ve sanayi sektörlerinde ortak faaliyetler yürütülmesi olmuştur.

Katılımcıların tarafından bölgede mekansal gelişme ve mekansal planlama alanında sıklıkla dile getirilen öneriler; ulaşım altyapısının geliştirilmesi, kırsal kalkınma ve turizm altyapısının güçlendirilmesi, kentsel yaşam standartlarının yükseltilmesi ve afet riskini azaltan planlama yaklaşımının benimsenmesi şeklinde olmuştur.

OKP ve BGUS için Doğu Marmara Bölgesi'nde yürütülen söz konusu katılımcı planlama çalışmalarından elde edilen sonuçlar katılımcı fikirlerine müdahale mümkün olan en düşük seviyede tutularak Doğu Marmara Bölgesi'nin görüşü olarak tek bir rapor haline getirilmiştir. Hazırlanan rapor 17 Ekim 2012 tarihinde düzenlenen 2012 Yılı Onuncu Olağan Yönetim Kurulu'na sunulmuş; Yönetim Kurulu üyelerinin de konu hakkında görüşleri dikkate alınmıştır. Ayrıca rapor Kalkınma Kurulu üyelerine elektronik posta ile gönderilmiş ve Kalkınma Bakanlığı'na iletilmiştir.

3. YALOVA İLİNDE İLÇE ZİYARETLERİ

Bölge Planı hazırlıkları çerçevesinde, MARKA Planlama Ekibi ve Yatırım Destek Ofisleri çalışanları bölgede yer alan tüm ilçelere ziyaretler düzenlemektedir. Bu ziyaretlerde, ilçe belediye başkanları ve kaymakamları ile görüşülmekte ve ilçe ile ilgili detaylı bilgilerin alınmaktadır. Ayrıca bu görüşmelerde ilçenin ve bölgenin kalkınmasına yönelik olarak potansiyeller tespit edilmekte, Bölge Planı kapsamında bu hususlar istişare edilmektedir.

Yalova ilinde ilçe ziyaretleri 18 - 26 Şubat 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çiftlikköy, Altınova, Armutlu, Çınarcık ve Termal olmak üzere 5 ilçede ilçe belediye başkanları ve kaymakamlar makamlarında ziyaret edilmiştir ve toplam 9 görüşme gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Yalova İlçeleri Ziyaret Takvimi

	Ziyaret Yeri	Ziyaret Tarihi
1	**Çiftlikköy Kaymakamı**	22 Şubat 2013 Cuma
2	**Çiftlikköy Belediye Başkanı**	22 Şubat 2013 Cuma
3	**Altınova Kaymakamı**	26 Şubat 2013 Salı
4	**Altınova Belediye Başkanı**	26 Şubat 2013 Salı
5	**Armutlu Kaymakamı**	26 Şubat 2013 Salı
6	**Armutlu Belediye Başkanı**	26 Şubat 2013 Salı
7	**Çınarcık Kaymakamı**	18 Şubat 2013 Pazartesi
8	**Çınarcık Belediye Başkanı**	18 Şubat 2013 Pazartesi
9	**Termal Kaymakamı**	18 Şubat 2013 Pazartesi
10	**Termal Belediye Başkanı**	Görüşme gerçekleştirilememiştir.

İlçe belediye başkanları ve kaymakamlar ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgilerin ortak paydada toplanabilmesi için önceden belirlenen bir soru listesi üzerinden gidilmiştir. İlçe yöneticilerinin ilçelerini 2023 yılında nerede görmek istedikleri ve bu hedefe erişilmesi için sosyal, ekonomik ve çevresel açıdan ne gibi sıkıntıların aşılması gerektiği sorgulanmıştır.

Bu görüşmelerde aşağıda listelenen konular üzerinde durulmuştur;

- ✓ İlçenizi 2023 yılında nerede görüyorsunuz? Hayalinizdeki ilçeyi tanımlar mısınız?
- ✓ 2023 vizyonunuza ulaşılmasında ilçenizin öncelikli sosyal, çevresel ve ekonomik sorunları ve bu sorunların aşılmasını sağlayacak ihtiyaçlar nelerdir?
  - o **Sosyal açıdan**: ilçede sosyal sorunlar nelerdir? Bu sorunlara yönelik ne gibi ihtiyaçlar vardır? İlçede işsizlik sorunu var mıdır? Var ise işsizliğin temel sorununu nasıl tanımlarsınız? İşsizlikle mücadelede ne gibi uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır?
  - o **Çevresel açıdan**: ilçede çevresel sorunlar nelerdir? Bu sorunlara yönelik ne gibi müdahalelere ihtiyaç duyulmaktadır?
  - o **Ulaşım-Altyapı:** ilçede ulaşım ve teknik altyapı sıkıntıları bulunmakta mıdır?
  - o **Ekonomik açıdan:** İlçenin kalkınmasında sizce öncelikli sektör(ler) hangileridir? Bu sektörlerin gelişmesi için neler yapılmalıdır? Sektörün gelişememesinin temel nedenleri neler olabilir?

- ✓ İlçenizin en fazla etkileşimde olduğu İlçe/İl/Bölge ve etkileşim alanları nelerdir? (yakın metropollerle İstanbul, Bursa, Ankara Kocaeli Sakarya… ve komşu ilçelerle ilişkiler hakkında bilgi veriniz)
- ✓ İlçenin içine girdiği büyük ölçekli veya kritik öneme sahip küçük ölçekli kamu ve özel sektör yatırımları var mıdır? (Mevcut /Devam eden/ Son iki yıl içinde tamamlanan)

Yalova ilçelerinde gerçekleştirilen her bir makam ziyaretlerinin ardından ziyaretlerde yerel yöneticiler tarafından dile getirilen fikirler toplantı tutanağı olarak raporlanmıştır. Hazırlanan raporlar Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı'nda kaynak olarak kullanılacaktır. Bu görüşmelerde ilçelerle ilgili öne çıkan ana unsurlar ise aşağıda özetlenmiştir.

Çiftlikköy İlçe Ziyaretleri

22 Şubat 2013 tarihinde Çiftlikköy Kaymakamı Hasan ÖZTÜRK ve Çiftlikköy Belediye Başkanı Metin DAĞ makamlarında ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde yerel yöneticiler tarafından özetle sanayi ve turizm merkezi olarak tanımlanan Çiftlikköy'ün aynı zamanda yüksek hayat kalitesi sunan bir yaşam merkezi olması gerektiği vurgulanmıştır. Çiftlikköy'ün günlük ticari ihtiyaçlar, eğitim ve sağlık gibi hizmetleri açısından en fazla Altınova ve Yalova merkez ile etkileşim içerisinde olduğu görülmektedir.

Fotoğraf 2. Çiftlikköy İlçesinin Genel Görünümü

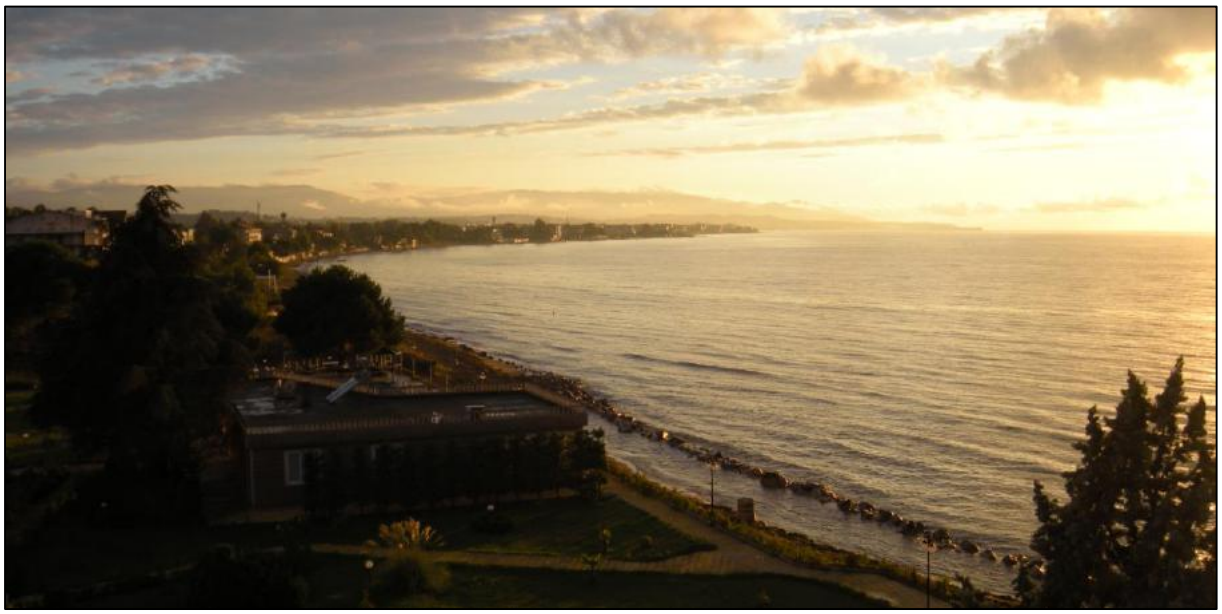

Altınova İlçe Ziyaretleri

26 Şubat 2013 tarihinde Altınova Kaymakamı Gürkan POLAT ve Altınova Belediye Başkanı Metin ORAL makamlarında ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde yerel yöneticiler tarafından İzmir-İstanbul Otoyolu Projesi'nin bir parçası olan Körfez Köprüsü Projesi ilçenin geleceğini etkileyen en önemli yatırım olarak değerlendirilmiştir. 2023 hedefleri doğrultusunda Altınova'nın sanayisiyle tarihiyle doğasıyla gelişmiş bir kent olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Altınova ilçesinin günlük ticari ihtiyaçlar, eğitim ve sağlık gibi hizmetleri açısından en fazla Kocaeli'nin Karamürsel ilçesi ile etkileşim içerisinde olduğu görülmektedir.

Fotoğraf 3. Altınova İlçesinin Genel Görünümü

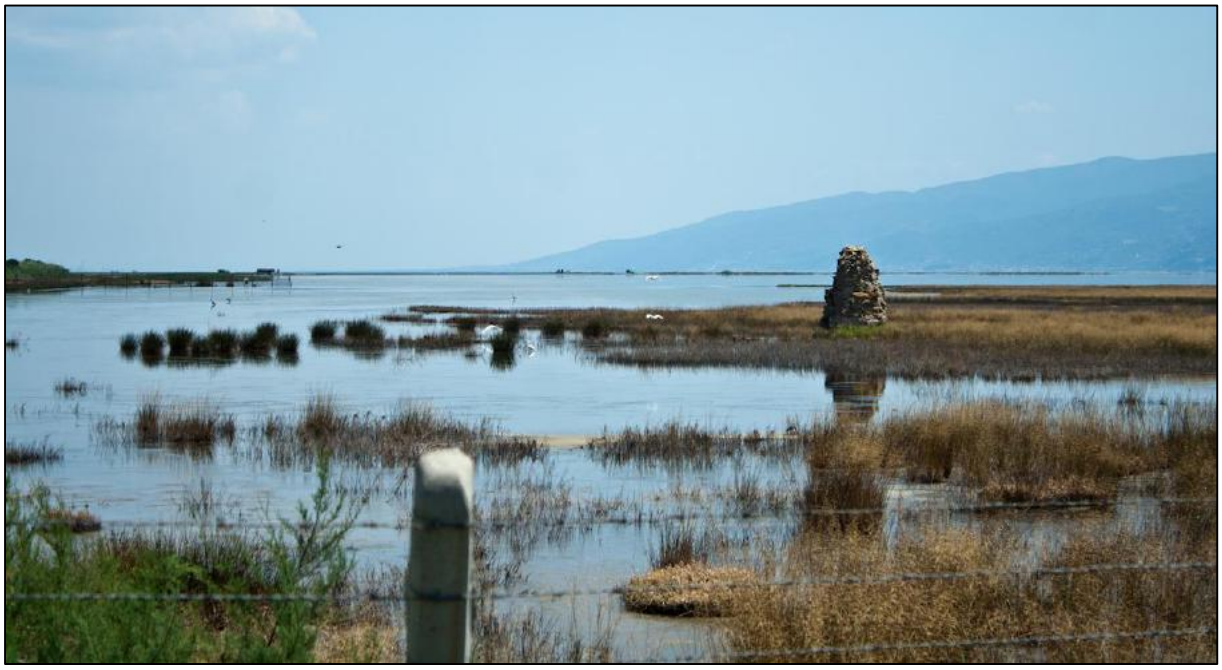

Armutlu İlçe Ziyaretleri

26 Şubat 2013 tarihinde Armutlu Kaymakamı Tülay BAYDAR BİLGİHAN ve Armutlu Belediye Başkanı Mehmet BİRKAN makamlarında ziyaret edilmiştir. Gerçekleştirilen ziyaretlerde Armutlu ilçesi 2023 hedefleri doğrultusunda jeotermal turizm, ekoturizm ve deniz turizminde gelişmiş bir kent olarak belirtilmiştir. İlçenin dile getirilen en büyük problemi ilçe karayolu bağlantı hatlarının ulaşım kalitesinin çok düşük olması iken; öne çıkan en önemli avantajı ise termal zenginliğin varlığı olmuştur. Yalova merkezden ziyade Bursa ile iletişim halinde olan Armutlu ilçesi; günlük ticari ihtiyaçlar için Gemlik ilçesi ile, su ürünlerinin piyasa sunulması açısından Mudanya ilçesi ile iletişim halindedir.

Fotoğraf 4. Armutlu İlçesinin Genel Görünümü

Çınarcık İlçe Ziyaretleri

18 Şubat 2013 tarihinde Çınarcık Kaymakamı Ş. Levent ELMACIOĞLU ve Çınarcık Belediye Başkan Yardımcısı Sait SARAL makamlarında ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde yerel yöneticiler tarafından Çınarcık ilçesi 2023 hedefleri doğrultusunda asayişin sağlandığı ve alternatif tarımın geliştiği bir kent olarak tanımlanmıştır. Çoğunluğu ikinci konuttan oluşan konut stoğunun iyileştirilmesi ve sosyal yapının güçlendirilmesi birer gereklilik olarak belirtilmiştir. İstanbul'a en yakın yazlık bölgelerinden biri olan Çınarcık ilçesi gündelik ticari ihtiyaçlar açısından Yalova merkez ile iletişim halindedir.

Fotoğraf 5. Çınarcık İlçesinin Genel Görünümü

Termal İlçe Ziyaretleri

Termal Kaymakamı Selami IŞIK 18 Şubat 2013 tarihinde makamında ziyaret edilmiştir. Termal Belediye Başkanı İsmail ATİK ise karşılıklı program uyuşmazlığı nedeniyle makamında ziyaret edilememiştir. Termal Kaymakamı Selami IŞIK ile gerçekleştirilen görüşmede; Termal ilçesinin Yalova'nın önde gelen turizm destinasyonlarından olduğu ve 2023 yılı hedeflerinin başında turizm sektöründe hizmet kalitesinin artırılmasının gelmesi gerektiği belirtilmiştir. İlçede turizmi geliştirici bir diğer unsurun ise kent estetiğinin oluşturulması olarak ifade edilmiştir. Termal ilçesi en fazla Yalova merkez, İstanbul ve Bursa illeriyle iletişim halinde olarak tanımlanmıştır.

Fotoğraf 6. Termal İlçesinin Genel Görünümü

4. KALKINMA KURULU YALOVA İLİ SORUNSAL TANIMLAMA TOPLANTISI

Doğu Marmara 2014-2023 Bölge Planı, 21 Mart 2013 tarihinde düzenlenen 2013 Yılı I. Olağan Kalkınma Kurulu toplantısında ele alınmıştır. Bu toplantıda Kalkınma Kurulu üyeleri iller bazında gruplandırılarak, her bir ilde kalkınmaya ilişkin çalışılması gereken öncelikli alanlar tespit edilmiştir. Toplantıda Yalova masasında kamu, üniversite ve STK'lardan olmak üzere 6 temsilci yer almıştır.

1. İlyas ÖZDEMİR, Müdür / Yalova İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
2. Ertan DANIŞMAN, Uzman / Yalova İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
3. Prof. Dr. Ali Rıza ABAY, Rektör Yardımcısı / Yalova Üniversitesi
4. Abdullah GENÇER, Başkan Vekili / Yalova Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği
5. Zeki KENDİGELEN, Genel Sekreter / Saksılı Süs Bitkileri Üreticileri Derneği
6. Hasan SOYGÜZEL, Genel Sekreter / Yalova Kent Konseyi

Fotoğraf 7. 2013 Yılı 1. Olağan Kalkınma Kurulu Toplantısı Yalova Masası

Birinci Oturum – Sorun Tanımlama

Katılımcılar tarafından Postitlere Yalova ilinde öne çıkan sorunları yazmaları istenmiş, postitlere yazılan sorunlar tek tek tartışılarak aşağıdaki sorun listesine ulaşılmıştır. Sorun listesinde öncelikli 5 maddenin belirlenmesi için katılımcılara 5'er pul verilmiş ve sorunlar puanlanmıştır.

	Hemfikir Olunan Sorun Başlığı	Puan
1	Şehir içi ulaşımda sıkıntılar	6 puan
2	İstihdam yaratacak yatırım eksikliği	5 puan
3	Tarım alanlarının imara açılması ihtimali	4 puan
4	Turizmde tesisleşme ve hizmet kalitesinin yetersizliği ve tanıtım eksikliği	3 puan
5	Göç ve hızlı nüfus artışına bağlı sosyal sorunlar	3 puan
6	Yaşanabilir ve güvenilir şehirleşememe	3 puan
7	Sanayi ve taşocaklarından kaynaklı çevre sorunları	3 puan
8	Sağlık altyapısı yetersizliği	2 puan
9	Nitelikli ve vasıfsız işsizlik	1 puan

İkinci Oturum – Uygulayıcı Tanımlama

Yukarıdaki tabloda 3 puan alan 6. maddenin 1 numaralı madde ile beraber ele alınması ve aynı puanı alan 4, 5 ve 7. maddelerden 7. maddenin öncelikli olmadığına karar verilmiş ve öncelikli 5 sorun belirlenmiştir. Öncelikli sorunlar için belirlenen uygulayıcılar ise aşağıdaki gibidir:

1. Şehir içi ulaşımda sıkıntılar & Yaşanabilir ve güvenilir şehirleşememe
   Uygulayıcılar: Yerel Yönetimler, Ulaştırma Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü, İDO, STK'lar
2. İstihdam yaratacak yatırım eksikliği
   Uygulayıcılar: Merkezi Yönetim (Ekonomi, Maliye, Kalkınma, Sanayi ve Turizm Bakanlıkları), özel sektör, MARKA, Yerel Yönetimler, Yalova Üniversitesi, STK'lar
3. Tarım alanlarının imara açılması ihtimali
   Uygulayıcılar: Şehircilik, Orman ve Tarım Bakanlıkları, Yerel Yönetimler, STK'lar
4. Turizmde tesisleşme ve hizmet kalitesinin yetersizliği ve tanıtım eksikliği
   Uygulayıcılar: Turizm ve Milli Eğitim Bakanlıkları, Yerel Yönetimler, Meslek Odaları, özel sektör, STK'lar
5. Göç ve hızlı nüfus artışına bağlı sosyal sorunlar
   Uygulayıcılar: Aile ve Sosyal Politikalar, İçişleri, Milli Eğitim ve Gençlik ve Spor Bakanlıkları, Yerel Yönetimler, Üniversiteler, STK'lar

Üçüncü Oturum – Marka Kimlik Belirleme

Katılımcılar tarafından Yalova kimliği; turizm, üniversite ve çiçekçilik ile tanımlanmıştır.

5. YALOVA İLİ ÇALIŞMA TOPLANTISI

MARKA tarafından hazırlanmakta olan Bölge Planının hedeflerine ulaşması, bölgedeki tüm tarafların bu çalışmaları benimsemesine, kaynak ve çabalarını kalkınma için ortak hedefler doğrultusunda seferber etmesine bağlıdır. Benzer biçimde, Yalova'nın geleceğine dair amaç ve fikir birliğine ulaşılabilmesi ve bu suretle çalışmaların hayata geçirilebilmesi için tüm kesimlerince çalışmalara katılım sağlanması ve yerel ve merkezi düzeyler arasında bilgi alışverişinin gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu kapsamda, Yalova ilinin ve Doğu Marmara Bölgesinin kalkınma sürecine katkı sağlamak amacıyla 3 Nisan 2013 tarihinde Yalova Grand Aydoğan Otel'de bir çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Çalışma toplantısı ile Yalova 2023 vizyonuna erişilmesi için uygulanması gereken proje önerilerinin, uygulayıcı otoritelerin ve uygulama periyodunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Fotoğraf 8. Bölge Planı Yalova İli Çalışma Toplantısı

Yalova ili çalışma toplantısı için; Yalova İli Milletvekillerine, Yalova İli Belediye Başkanlığına, Yalova Üniversitesi Rektörlüğüne, Yalova Barosu Başkanlığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Altyapı ve Kentsel, Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğüne, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne, Yalova İli Kaymakamlıklarına, Yalova İlçe ve Belde Belediye Başkanlıklarına, Ekonomi Bakanlığı Marmara Bölge Müdürlüğüne, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2. Bölge Müdürlüğüne, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 4. Bölge Müdürlüğüne, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğüne, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 14. Bölge Müdürlüğüne, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü Kamu Özel Sektör Ortaklığı Bölge Müdürlüğüne, Yalova İli Kamu Kurum ve Kuruluşlarına, Yalova İli Meslek Odalarına, Yalova İli Kent Konseyi Başkanlığına, Yalova İli Sivil Toplum Kuruluşlarına, Basın ve Yayın Kuruluşlarına olmak üzere ***117 kurum/kişiye*** davet gönderilmiştir. Çalışma toplantısı kamu, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinden ***152 kişinin katılımıyla*** gerçekleştirilmiştir.

Tablo 2. **Yalova İli Çalışma Toplantısı Program Akışı**

Program İçeriği	
12:00-13:30	Öğle yemeği
13:30-14:00	**Protokol Konuşmaları:** MARKA Genel Sekreteri Sn. Dr. Fatih AKBULUT Yalova Valisi Sn. Esengül CİVELEK
14:00-14:15	**Doğu Marmara Bölge Planı Bilgilendirme Konuşması** ve Toplantıda İzlenecek Yöntemin Katılımcılara Aktarılması / MARKA Planlama Birim Başkanı Sn. Candan Umut ÖZDEN
14:15-14:30	**Ara: Katılımcıların odak gruplara dağılımı**
14:30-16:00	**Birinci Oturum** – Odak Grup çalışmaları
16.00-16.30	**İkinci Oturum** – Genel Oturumda Odak Grup Sonuçlarının Paylaşılması
16.30	**Kapanış**

Yalova ili Çalışma Toplantısı MARKA Genel Sekreteri Sn. Dr. Fatih AKBULUT'un ve Yalova Valisi Sn. Esengül CİVELEK'in açılış konuşmaları ile başlamıştır. Bu konuşmaların ardından çalışma toplantısı 5 masa etrafında odak grup görüşmeleri yapılarak devam ettirilmiştir. Bu odak gruplarda katılımcılar tarafından ortak akılla; Yalova 2023 vizyouna erişilebilmesi için proje/faaliyet uygulamalarını tanımlamaları beklenmiştir. Odak gruplarda uygulanması gereken faaliyetlerin neler olduğu, uygulamayı gerçekleştirebilecek olan kurumların hangileri olduğu ve faaliyetlerin hangi zaman aralığında gerçekleştirilmesi gerektiği konuları üzerinde durulmuştur. 113 kişinin katılımı ile gerçekleşen odak gruplarda yer alan katılımcıların listeleri ekte sunulmaktadır (Ek-1).

Odak Grup 1: Kültür ve Turizm

Odak Grup 2: Tarım ve Kırsal Kalkınma

Odak Grup 3: Sosyal Yapı

Odak Grup 4: Sanayi ve Ticaret

Odak Grup 5: Çevre ve Kentleşme

Kültür ve Turizm

Yalova ili kültür ve turizm alanı ile ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlardan 23 temsilcinin yer aldığı odak grup çalışmasında üretilen fikirler aşağıda listelenmektedir (Ek-1).

Fotoğraf 9. Yalova Çalışma Toplantısı Kültür ve Turizm Odak Grubu

Alt Başlık 1. Kültür varlıklarının korunması ve toplum nezdinde farkındalığının arttırılması

Proje Önerisi 1: Yöresel dokuya uygun örnek restorasyon çalışmalarının yapılması ile halka benimsetilme çalışmaları yapılması, kalkınma ajansı gibi finans kaynaklarından (sponsorluk dahil) yararlanılması

- **Aşaması:** Bursa Müze Müdürlüğü ve Kocaeli KVKBM (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü) tarafından çalışmalar düzenli olarak yapılıyor, envanter oluşturuldu ve İl Müdürlüğü sitesinden yayını yapılıyor. Tescilli taşınmazların korunması ve projelendirilmesi sahiplerinin uhdesindedir, KTB (Kültür ve Turizm Bakanlığı) ve bankalar tarafından rölöve, restitüsyon ve restorasyon ile sokak sağlıklaştırma projeleri destekleniyor. Şahıslar tarafından yapılamıyorsa belirli süre için yerel yönetimlere tahsis edilebilir. Toplantılar yapılarak İl Müdürlüğü tarafından bilgilendirme.
- **Uygulayıcı(lar):** KTB, Kaymakamlıklar, belediyeler, MARKA
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Tescillenmesi sahipleri tarafından istenmiyor, müteahhitte verilmesi tercih ediliyor. Kamulaştırma ve takas süreçlerinin uzun olması

Proje Önerisi 2: Yalova'da KTB bünyesinde müze müdürlüğü kurulması, ilde tematik müzelerin oluşturulması (deniz, etnografya, tarım, orman vs.)

- **Aşaması:** Bursa Müze Müdürlüğüne bağlı olarak çalışmalar yapılıyor. Tescil işlemlerinde yavaşlık oluyor, bürokrasi azaltılmalı, kent müzesi açılma aşamasında. Kağıt müzesi açılma aşamasında, göçmen müzesi proje çalışmaları devam ediyor, şairler müzesi devam ediyor. Yürüyen köşk il dışından yoğun ziyaret alıyor. Model orman çalışmaları devam ediyor.
- **Uygulayıcı(lar):** KTB, girişimciler, yerel yönetimler
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Kadro ve ödenek sıkıntısı bulunması, yerel yönetimlerde mali ve personel kısıtlar, Bakanlık kıstasları ağır kalıyor (tematikler için)

Alt Başlık 2. Alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi

Proje Önerisi 1: Av turizminin geliştirilmesi

- **Aşaması:** Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca orman bölgeleriyle ilgili turizme kazandırma çalışmaları yapılıyor, avlaklar turizm açısından önemli, endemik türlerin yoğunlaştırılarak turizm açısından kullanılması. Esenköy ve Armutlu av turizmi için çok uygun ve öne çıkması gereken alanlar, domuz avcılığı yapılageliyor. Bulgaristan ciddi gelir elde ediyor.
- **Uygulayıcı(lar):** Orman ve Su İşleri Bak, İKTM (İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü), kaymakamlık ve belediyeler
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Yöre halkının turizme inanmaları gerekiyor, vatandaşlar ön ayak olamaz, daha yetkin kurumların öncü olmaları gerekiyor (info turlar düzenlenmeli). İlçelerin yalnız av turizmiyle öne çıkmaması gerekir. Avlaklar dışında avcılık yapılmamalı, orman kanunu, ve milli parklar kanununda çakışma var, orman kanununda revize yapılmalı

Proje Önerisi 2: Doğa, yayla, yürüyüş yolları (trekking), ekoturizm (fonksiyonel ormancılık), spor ve kamp turizmi geliştirilmesi ve yöresel ürünleri (zeytin, fıstık, mantar vb temalı köy) üretim ve satışı

- **Aşaması:** Trekking vs amaçla gelen turistlerin konaklamaları için altyapı kurulması. Delmece yaylasında gündemde, çalışmalar yapılıyor ve bölge desteklenmeli (imar planı yapılacak). Altınova'da hersek gölü çevresinin koruma kullanma dengesi çerçevesinde kullanılması sağlanmalı ve desteklenmeli. Manyas kuş cenneti örneğinin incelenmesi ve hersek gölüne uygulanması yararlı olacaktır. Yamaç paraşütü yapılıyor. Spor kulüpleri için kamp alanları tasarlanabilir. Zeytinyağı vs yöresel ürün satışı esnasında yapımının görülebilmesi. Ihlamur vb toplama. Ev turizminin geliştirilmesi (yıldızlı otel yerine) ve standardizasyon yapılması, köylülerin örgütlenmesi. Festivallerin (çiçek , orman bitkileri vs) yapılması. Teşvikiye ve delmece yaylasının önceliklendirilmesi (Selimiye ve Hayriye köyleri)
- **Uygulayıcı(lar):** İKTM, KTB, MARKA, belediyeler, kaymakamlıklar, Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Alt Başlık 3. Turizm yatırımlarının artırılması ve mevcut tesislerin ve yatırım alanlarının altyapılarının ve kentsel çevrenin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi

Proje Önerisi 1: jeotermal su kaynaklarının tespiti ve Armutlu ve Termal Turizm Merkezleri öncelikli olarak Jeotermal su dağıtım hattı projelerinin yapılması

- **Aşaması:** TM'lerde planlama çalışmaları tamamlanma aşamasında. Jeotermal kanununda yasal zorunluluk mevcut. Armutlu'da çalışma yapıldı.
- **Uygulayıcı(lar):** Yerel yönetim ve hizmet birlikleri, MARKA
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Tesis alanları belli olmalı (İmar Planlarında belirleniyor), yerel yönetimler su kullanımı ile ilgili imtiyazlarını özel sektöre vermediği için yatırımlarda sorun yaşanabiliyor ancak tesis kendi rezervuarını açarsa zarar verebiliyor. İlave sondaja neden oluyor.

Proje Önerisi 2: Turizm odaklı alanlarda Kentsel tasarım rehberleri hazırlanması (yeni tesislerin çevreyle barışık ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılması, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmaları)

- **Aşaması:** Yurtdışında örnekleri bulunuyor. Termal ve Armutlu için mimari özellikleri belirleyici (cephe, otopark, üslup vs) kılavuzlar belirlenmeli. KTB bünyesinde eğitimler veriliyor (talep olduğu takdirde), Armutluda AB projesi ile eğitim yapıldı.
- **Uygulayıcı(lar):** Yerel yönetimler, MARKA
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Mevzuat ve yetki sorunları, yazlık niteliğinde pansiyonlar sektöre yeterince hizmet veremiyor, ev pansiyonculuğunun yasal ve kalite altyapısı yok, pansiyonların olumsuz imajları ilçeleri de etkiliyor, teknik yetersizlikler (özellikle belediyeler)

Alt Başlık 4. Turizmde hizmet kalitesinin artırılması

Proje Önerisi 1: Hizmetiçi eğitimlerin (büyük çaplı işletmelerde, yeme-içme tesislerinde, halk eğitim, üniversite)

- **Aşaması:** KTB tarafından talep üzerine eğitimler işletmelerde veriliyor. Üniversite bünyesinde eğitim alanlar sektörde iyi yerlere geldi. Öne çıkan turizm sektörlerine yönelik eğitimler verilmeli (termal, geriatri, sağlık). Kuzey avrupa ülkelerindeki emeklilere yönelik olarak tesis ve köylerin oluşturulması.
- **Uygulayıcı(lar):** KTB, özel sektör, yerel yönetimler
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** İşletmeler eğitimi önemsemiyor ve talepte bulunmuyor.

Proje Önerisi 2: sağlık turizmi ve SPA için eğitimlerin verilmesi

- **Aşaması:** termal tesisler Sağlık Bakanlığı'nın tebliğine yönelik altyapı ve işgücünün geliştirilmesi gerekiyor. Sertifikasyon sağlanmalıdır.
- **Uygulayıcı(lar):** KTB, yerel yönetimler, İKTM, MARKA

- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Tesisler ve çalışanlar standartları karşılayamıyor (doktor çalıştırılması vs.), sağlık turizminin KTB ve Sağlık Bakanlığı ile arada kalması. Bakanlık tesislerinin tedavi amacıyla kullanılması gerekiyor.

Alt Başlık 5. Turizm potansiyelinin tanıtımının yapılması ve bilinirliğinin artırılması

Proje Önerisi 1: İlin profesyonel olarak tanıtılması, (profesyonel firmalarla çalışmak) uluslararası sektör yayın, fuar ve sempozyumlarında yer almak, yatırımcılara profesyonel tanıtım, tanınmış insan ve medyayı çekmek

- **Aşaması:** İKTM tarafından tanıtım materyal ve çalışmaları yapılıyor. YATUB (Yalova Turizm Birliği) kuruldu ama ciddi bir çalışma olmadı, etkinleştirilmesine yönelik bütçe olanakları araştırılmalı. Profesyonel ekiplerini ilçeleri gezerek eksiklikleri tespit edip öneriler sunması. Kentin düzenlenmesine yönelik olarak öneriler sunulması.
- **Ön koşullar – engeller:** Çalışmalar yetersiz kalabiliyor

Proje Önerisi 2: Yalovalılara Yalova'nın tanıtılması için etkinlikler

- **Aşaması:** Turizm haftası, izci kampları, okul gezileri düzenleniyor.

Tarım ve Kırsal Kalkınma

Yalova ili tarım ve kırsal kalkınma alanı ile ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlardan 12 temsilcinin yer aldığı odak grup çalışmasında üretilen fikirler aşağıda listelenmektedir (Ek-1).

Fotoğraf 10. Yalova Çalışma Toplantısı Tarım ve Kırsal Kalkınma Odak Grubu

Alt Başlık 1. Tarımda sürdürülebilir ve rekabet edebilir üretimin sağlanması ve alternatif ürünlerin geliştirilmesi

Proje Önerisi 1: Örtü Altı yetiştiriciliğinde üretim standartların iyileştirilmesi (ör: Sera, sulama…)

- **Aşaması:** Devam eden ancak yetersiz uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Üniversiteler,İlgili Meslek Örgütleri ve STK'lar…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Sermaye Yetersizliği, Alan Darlığı ve Yüksek Arazi Rantı, Yüksek arazi rant beklentisi tarımsal üretimin sürekliliğinde en büyük engel, bu konuda alt ölçek ve ilgili planlar ile arazilerin tarımsal üretim yapmak üzere planda belirtilmesi gerekliliği

Proje Önerisi 2:Ekonomik ve Yenilenebilir Enerjinin Tarımda Kullanım Olanaklarının Geliştirilmesi (Güneş, Rüzgar, Jeotermal…)

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Özel Girişimler, İlgili Bakanlıklar, …
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** AR-GE Çalışmaları Maliyet ve Süreci; Potansiyelin Tespiti

Proje Önerisi 3: Ürün Tasnifi-Ambalajı- Paketleme-Etiketlemesinin Uluslararası Standartlarda Olması-Bitki Pasaport Sistemi Geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda,Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Girişimciler, İlgili Belediyeler,…
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Yasal Düzenlemeler (Hal Yasası Düzenlemesi Gerekmektedir); örgütlenme ve sermaye yetersizliği; Bütçe Kısıtı)

Proje Önerisi 4: Sözleşmeli Pazarlamanın Geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Üreticiler; İlgili Meslek Örgütleri ve STK'lar; Gıda Sanayicileri, e-ticaret kuruluşları vd.
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Örgütlenme Eksikliği; Eğitim; Anlaşma devresinde ürün alım fiyatlarında ki özellikle yükselme şeklindeki değişimleri

Proje Önerisi 5: Organik ve İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Bu Konuda AR-GE çalışmalarının Yapılması

- **Aşaması:** Mevcut ancak Yetersiz uygulama

- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Üreticiler, Üniversiteler,…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Maliyetlerin Yüksekliği; Yalova İlindeki Üretim Alanlarının Yetersizliği; Konvansiyonel Tarıma Göre Üretimde Rekabet Düzeyinin Düşük Olması

Proje Önerisi 6: Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliğinde Ürün Deseninin Çeşitlendirilmesi

- **Aşaması:** Mevcut ancak Yetersiz
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Üreticiler
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** En büyük engel üreticilerin yeniliklere yeterince açık olmayışları ve ön koşullanmalarıdır

Proje Önerisi 7: Ekonomik ve Yenilenebilir Enerjinin Tarımsal Ürünlerin Kurutulmasında Kullanım İmkanlarının ve Olanaklarının Araştırılması ve Geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Özel Girişimciler, İlgili Bakanlıklar, Üniversiteler…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** AR-GE Çalışmaları Maliyet ve Süreci; Potansiyelin Tespiti

Proje Önerisi 8: Bölgede Sofralık Olarak Pazarlanamayan Ürünlerin Alternatif Ürün Olarak Değerlendirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Özel Girişimciler, İlgili Bakanlıklar, Üniversiteler…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** AR-GE Çalışmaları Maliyet ve Süreci; Potansiyelin Tespiti

Proje Önerisi 9 : Bitki pasaport sisteminin geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda,Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Girişimciler, İlgili Belediyeler,…
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Yasal Düzenlemeler (Hal Yasası Düzenlemesi Gerekmektedir); örgütlenme ve sermaye yetersizliği; Bütçe Kısıtı);

Proje Önerisi 10: Mevcut marka ürünlerin (kivi, bal, süs bitkileri) pazarlamasında eko-turizm faaliyetlerinden yararlanılması

- **Uygulayıcı(lar):** GTHB, Araştırma Ens., Turizm Bak., Belediyeler, Ticaret Bak., Ticaret Odası, Üretici birlik/kooperatifleri, ziraat odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

- **Ön koşullar – engeller:** Mevcut Yapılaşma, yatay yapılaşma, eko-turizmin yazlık villalara dönüşümü, kivi ve süs bitkileri alanlarının tersane, otoban ve diğer sanayi tarafından tehdit edilmesi

Proje Önerisi 11: Yeni marka ürünlerin (örtü altı üzümsü meyve, tropik meyveler; doğal mantarlar, kızılcık, çilek, organik meyve-sebze vb) tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla Mevcut Durum Analizi ve Ar-Ge, çalışmalarının yapılması

- **Uygulayıcı(lar):** GTHB, Araştırma Ens., Belediyeler, Ticaret Bak., Ticaret Odası, Üretici birlik/kooperatifleri, Ziraat Odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Önerilen bazı türlerin yöreye uygun olup olmadığına dair ar-ge çalışmaları yetersizdir.

Proje Önerisi 12: Marka ürün olarak tespit edilen türlerde (kivi, kızılcık, çilek vb) coğrafi işaret alınması

- **Uygulayıcı(lar):** GTHB, Araştırma Ens., Ticaret Bak., Ticaret Odası, Üretici birlik/kooperatifleri, Ziraat odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Kivi Karadeniz bölgesinde de coğrafi işaret almış olabilir. Üretici birlikleri, üreticiler ve odaların istekli olması gerekir

Proje Önerisi 13: Örtü Altı Yetiştiriciliğinde (Sebze, Süs Bitkileri) Hastalık, Zararlı Ve Yabancı Otlarla Mücadelede Solarizasyon Uygulamasının Tanıtımı ve Yaygınlaştırılması (2014-2016)

- **Uygulayıcı(lar):** Gıda,Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Araştırma Ens.
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 14: Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliğinde, Biyolojik Bitki Koruma Ürün Kullanımının Yaygınlaştırılması (2015–2017)

Alt Başlık 2. Üretimde profesyonelleşmenin sağlanması ve ihracata yönelik tarımsal üretimin artırılması

Proje Önerisi 1: Pazar Değeri Yüksek ve Raf Ömrü Uzun Olan Yeni Çeşitlerle Meyve Üretiminin Geliştirilmesi (Ör: Pazar Değeri Yüksek Ve Daha Kaliteli Yeni Kivi, Şeftali, Kiraz, Zeytin, Kayısı Çeşitlerinin Islahı Ve Bölge Üreticisine Kazandırılması

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Araştırma Enstitüsü ve İl Müdürlükleri
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Islah çalışmalarının uzun sürmesi, yoğun işçilik ihtiyacı, başlangıç materyalinde sıkıntıların olması

Proje Önerisi 2: İlimiz Marka ürünleri için ihracat stratejileri geliştirilmesi (ör: Süs Bitkileri, Kivi, Mantar, Çilek, örtüaltı sebze vd…)

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Ekonomi Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Meslek Örgütleri, Üreticiler…
- **Dönemi:** 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Üretici Alışkanlıkları; Pazar Araştırması Yetersizliği; Örgütlenme Eksikliği

Proje Önerisi 3: Yalova İlinde Yaygın Yetiştirilen ve Pazarlanan Peyzaj Bitkilerinin Sınıflandırması, Tescil Edilmesi ve Satış Standartlarının Belirlenmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Üretici Birlikleri, Sektör Temsilcileri, Yerel Yönetim,Üniversite …
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Yönetmeliklerin Çıkarılma Süreci; Sektörel Alışkanlıklar

Proje Önerisi 4: Modern Yetiştirme Teknikleri (Budama, Sulama, Gübreleme, İlaçlama) ve Mekanizasyonun Uygulandığı Meyve-Sebze Üretiminin Geliştirilmesi (Sık Dikime Uygun Anaç ve Çeşit Kombinasyonlarının ve Terbiye sistemlerinin Denenmesi (Şeftali, Elma, Armut, Kiraz ve diğerleri)

- **Aşaması:** Öneri uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Enstitüler, Ziraat Odaları, İl Müdürlükleri Üreticiler
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Yeni Terbiye sistemleri ile ilgili yeterli deneyimin olmaması, anaç ve Çeşit kombinasyonunun oluşturulmasında materyal eksikliği, üreticiler tarafından yeniliklerin benimsenmesinin zorluğu

Proje Önerisi 5: Altınova Bölgesi Ağırlıklı Yapılan Kivi Üretiminin, bakir olan Kocadere' de kapama havza üretiminde biçiminde geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü; Üreticiler Birliği; Meslek Örgütleri…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Arazi Rantı ve Yetersizliği

Proje önerisi 6: İthal ve farklı bölgelerde üretilmiş, İstanbul piyasasına girecek ürünler için perakende boyutlu paketleme ve ambalajlama tesislerine ait altyapı ve insan kaynağı artırıcı önlemlerin alınması

- **Aşaması:** Mevcut ancak yetersiz

- **Uygulayıcı(lar):** Ticaret Bak., Ticaret Odası, GTHB, Araştırma Ens., Üretici birlik/kooperatifleri, ziraat odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje önerisi 7: Mevcut depolama tesislerinde çalışan insan kaynaklarının bilgi ve deneyiminin artırılmasına yönelik eğitim ihtiyacının karşılanması

- **Uygulayıcı(lar):** Ticaret Bak., Ticaret Odası, GTHB, Araştırma Ens., Firmalar, Üretici birlik / kooperatifleri, Ziraat Odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 8: Tıbbi ve Aromatik Bitki Tarımının, Ürün Desteği ile üretiminin, Sanayisinin ve Ticaretinin Geliştirilmesi; Sözleşmeli Tarım Modellerinin Bu alanda Uygulanmasının Araştırılması

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve İl Müdürlüğü, STK'lar ve Özel İdare ; Üreticiler Birliği; Meslek Örgütleri; özel sektör…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** İlgili Konu Hakkında Bilgi ve Tecrübe Eksikliği, Arazi Rantı ve Arazi Yetersizliği; Üretici Alışkanlıkları; Pazar Araştırması Yetersizliği; Örgütlenme Eksikliği

Proje Önerisi 9: Tarımsal ve Çevresel Atıkların Çevreye Etkilerinin Belirlenmesi ve Atıkların Değerlendirilmesine Yönelik Teknolojilerin Geliştirilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Üniversiteler, Yerel Yönetimler, Üreticiler
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Atıkların tarımsal amaçlı kullanımına olanak verecek tesis ve teknolojinin bulunmaması, bu konuya duyarlılığın yeterli olmaması, örgütlenme ve bilgi eksikliği

Proje Önerisi 10: Toprak ve Su Korumalı Tarımsal Üretim Tekniklerinin Geliştirilmesi

- **Aşaması:** Mevcut ancak Yetersiz
- **Uygulayıcı(lar):** İlgili Bakanlıklar; Üniversiteler, Üreticiler, İlgili Meslek Örgütleri,
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Sınırlı olan toprak ve su kaynaklarının bilinçsiz kullanımı, tarım alanlarının amaç dışı kullanımının yaygınlığı, bu konuya duyarlılığın yeterli olmaması, örgütlenme ve bilgi eksikliği

Proje Önerisi 11: İklim Değişikliğinin Tarımsal Üretime Etkileri ve Tarımda İklim Değişikliğine Uyum

- **Aşaması:** Öneri uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** İlgili Bakanlıklar; Üniversiteler, İlgili Meslek Örgütleri,

- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Kuraklık ve iklim değişikliği, azalan su kaynaklarının tarımsal üretimi kısıtlaması.

Alt Başlık 3. Tarım-hayvancılık koşullarının iyileştirilmesi - altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi

Proje Önerisi 1: Gölet Master planlarında yer alan sulama amaçlı göletlerin yapımının ve göletten sulama projelerinin tamamlanması. (Çukurköy- Yalakdere-Elmalık-Şenköy-Fıstıklı vd.)

- **Uygulayıcı(lar):** DSİ; İl Özel İdaresi…
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Bütçe yetersizliği; Su toplama havzalarının yetersizliği

Proje Önerisi 2: Halk Elinde Hayvan Islahı Projesinin Yaygınlaştırılarak Sürdürülebilir Yetiştiriciliğin Arttırılması

- **Aşaması:** Mevcut ancak yetersiz uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Birlikler; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Üreticiler…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Mera Alanlarının Yetersizliği; Projede Öngörülen Her Bir İşletmedeki Sürü Sayısı; Hayvancılık Girdi Maliyetlerinin Yüksek Olması

Proje Önerisi 3:Mezbaha, Hayvan Pazarları ve Balık Hal veya Satış Noktalarının Yeterli Standartlarda Tesis Edilmesi

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Yerel Yönetimler…
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Mali vd. Etkenler

Proje Önerisi 4: İlimizde yaygın yetiştiriciliği yapılan türler ve yetiştirme teknikleri için ekonomik işletme büyüklüğünün tespit edilmesi (Tarımsal Ekonomik İşletme Büyüklüğüne Ulaştırılması) (Ör: Arazi Toplulaştırması; Hudutsuz Köy Ürün Projesi vb..)

- **Aşaması:** Öneri Uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı…
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Maliyet, Yüksek Arazi Rantı; Araziden Çok Amaçlı Yararlanma Eğilimleri vb.

Proje Önerisi 5 : Ulusal ve Uluslararası Çalışmalarda Gıdaların Duyusal Olarak Değerlendirilmesi, Gıda Firmalarının ve Üreticilerin Tüketici Beklentilerini Belirleme ve Ürünlerini Geliştirme Aşamalarında Modern Alt Yapısı, Olan Bir Duyusal Analiz Test Laboratuvarının Oluşturulması

- **Aşaması:** Önerilen uygulama
- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Üniversiteler
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Mali etkenler

Proje Önerisi 6: İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım da Bitki Hastalık, Zararlı Ve Yabancı Otlarla Mücadelede Entegre Eğitimi (2016–2018)

- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 7: Sebze Yetiştiriciliğinde, Virüs Hastalıkları ile Taşınma Yollarının Belirlenmesi (2016–2017)

- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 8: Sebze Yetiştiriciliğinde, Önemli Toprak Kökenli Fungal ve Bakteriyel Hastalıkların Belirlenmesi ve Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması (2016–2017)

- **Uygulayıcı(lar):** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Alt Başlık 4. Kırsal alanlarda hayat koşullarının iyileştirilmesi

Proje Önerisi 1: Köy Yerleşim Planlarının Yapılması

- **Uygulayıcı(lar):** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Belediyeler ve Özel İdare…
- **Dönemi:** 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- **Ön koşullar – engeller:** Mevcut Yapılaşma, yatay yapılaşma, yazlık villa talepleri vb konuların tarım alanlarını ve köy kırsalının yapısını olumsuz etkilemesi

Proje önerisi 2 : Orman köylerinde orman ekolojisine uygun tarımsal ürünlerin üretiminin ve gıda ormancılığı olasılıklarının araştırılması, yapılabilirlik analizlerinin yapılması

- **Uygulayıcı(lar):** Araştırma Ens., GTHB, Bilim Sanayi ve Ticaret Bak., Ticaret Odası, Üretici birlik/kooperatifleri, ziraat odaları
- **Dönemi:** 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Sosyal Yapı

Yalova ili sosyal yapı alanı ile ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlardan 19 temsilcinin yer aldığı odak grup çalışmasında üretilen fikirler aşağıda listelenmektedir (Ek-1).

Fotoğraf 11. Yalova Çalışma Toplantısı Sosyal Yapı Odak Grubu

Alt Başlık 1. Başta gençler olmak üzere toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak kültürel-sosyal etkinlik, spor vb. faaliyetlerin ve alanların geliştirilmesi,

Gençlerin ihtiyaçlarının tespit edilmesine yönelik çalışma gerçekleştirilmeli ve bu çalışmadan çıkacak sonuçlara göre gerekli ihtiyaçlar giderilmelidir. (İl Milli Eğitim, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, STK'lar, Muhtarlıklar, MARKA). Kısacası gerçekleştirilecek olan hizmetler taleplere göre şekillendirilmelidir.

- Yalova merkezinde bulunan gençlik merkezinin fiziksel imkânlarının iyileştirilmesi, insan kaynağı ihtiyacının giderilmesi ve gençlik merkezi sayısının artırılması gerekmektedir. (Yerel Yönetimler ve İl Müdürlüğü Eli ile). Gençlik merkezine ilave olarak sosyal alan sayısının da artırılması gerekmektedir.
- Nüfus göz önünde bulundurulursa mevcut durumda yeterli olmayan sosyal ve spor alanlarının önümüzdeki dönemde hiç yetmeyeceği aşikârdır.
- Gençlik merkezi sayısının sadece merkezde değil ilçelerde de yapılabileceğine ilişkin görüş iletildi. (Ancak sanırım spor bakanlığının politikası bu tarz merkezleri tek bir yerde toplamak)
- Gençleri doğa turizmine yönlendirilebilir. (Bu konuda Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü gerekli yardımı yapabileceğini beyan etti.) (Milli Eğitim & Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri Orman ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü ile işbirliği geliştirmelidir.)

Alt Başlık 2. Sağlık hizmetlerinin ve altyapısının iyileştirilmesi

Sağlık hizmetlerine ulaşabilirlik konusunda Yalova oldukça iyi bir durumda bulunmaktadır. Yapılan anketlerde de vatandaşlar, sağlık hizmetlerinden memnun olduğunu belirtiyor.

- 500 Yataklı Hastane İnşası (Proje şuanda uygulanmakta olan projedir.2-5 yıl içerisinde sürecin tamamlanması öngörülmektedir.)
- Aile Hekimliği Biriminin Artırılması, Nüfus Başına Düşen Aile Hekimi Sayısının Artırılması Gerekmektedir.
- Sağlık Okur Yazarlığının Artırılması Gerekmektedir. Bu amaçla halkın bilgilendirilmesi gerekmektedir. Halk sağlık hizmetleri ve uygulamaları konusunda bilinçlendirilmelidir. Nereden nasıl tedavi alabileceğini, hangi hizmetlerden nasıl yararlanabileceğini öğrenmelidir. Şuandan bilgisizlik söz konusu.(İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Kamu Hastaneleri Genel Sekreterliği, STK'lar, Belediye ve Kaymakamlıklar)

Alt Başlık 3. Eğitim hizmetlerinin ve altyapısının iyileştirilmesi

- Ailelerin çocuklarını doğru yönlendirebilmeleri için eğitim konusunda ailelere danışmanlık ve eğitim hizmeti verilmelidir. Ailelerin, kamunun ücretsiz olarak açmış oldukları kurslardan, eğitimlerden haberdar edilmesi ve çocuklarını bu alanlara yöneltmeleri sağlanmalıdır. İlave olarak, Ailelere sınav sistemleri konusunda danışmanlık verilmeli ve ailelerin çocuklarını doğru bir şekilde yönlendirebilmeleri sağlanmalıdır.
- Eğitim müfredatının güncellenerek "sosyal güvenlik" gibi kavramların ve uygulamalarının müfredata ilave edilmesi gerekmektedir.
- Özel eğitime ihtiyaç duyan grupların ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik olarak fiziki tesis koşullarının iyileştirilmesi ve artırılması ve bunun için insan kaynağı (öğretmen), finansman ayrılması gerekmektedir. (Otistik Çocuklar Yönelik Eğitim Merkezinin şartlarının iyileştirilmesi, Down sendromlular , görme, işitme ve konuşma engelliler için merkez ihtiyacının karşılanması, yeterli öğretmen temininin sağlanması gerekmektedir.)
- Yalova'da bulunan okulların standartlarının yükseltilmesi için genel bir çalışmanın yapılması gerekmektedir.

Alt Başlık 4. Aile ve sosyal hizmetlerin etkinliğinin artırılması, dezavantajlı grupların olanakların iyileştirilmesi

- Yalova ilinde öncelikli olarak yapılması gereken engelli grupların sayılarının ve engel gruplarına göre dağılımlarının istatistiksel olarak net olarak hazırlanmasıdır. Ancak ve ancak bu aşamadan sonra yapılacak olanlar verimli olarak tespit edilebilir. Bu aşamada Valiliğin ve Belediyelerin MARKA ile çalışması ve bu verilerin derlenmesi gerekmektedir. Engelli okulu yapacağız ancak eğer engelli yoksa neden okul yapalım?! Öncelikle bu hususun tespit edilmesi gerekmektedir. MARKA'ya bu süreçte büyük iş düşmektedir.
- Sosyal yardımlarla, sosyal hizmetlerin tek elde toparlanması faaliyetlerin etkinliğini ve verimliliğini artıracaktır.
- STK'larla daha fazla işbirliği gerçekleştirilmelidir.

Sanayi ve Ticaret

Yalova ili sanayi ve ticaret alanı ile ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlardan 30 temsilcinin yer aldığı odak grup çalışmasında üretilen fikirler aşağıda listelenmektedir (Ek-1).

Fotoğraf 12. Yalova Çalışma Toplantısı Sanayi ve Ticaret Odak Grubu

Alt Başlıklar;

Alt Başlık 1. Sanayi alanlarının altyapı eksiklerinin giderilmesi ve düzenli/organize sanayi gelişimi

Alt Başlık 2. İşgücüne ekonominin ihtiyaç duyduğu niteliklerin kazandırılması, vasıfsız işsizliğin önüne geçilmesi

Alt Başlık 3. Sanayi yatırımlarının ve girişimciliğin artırılması

Alt Başlık 4. Ticaret hayatının canlandırılması ve hizmet kalitesinin artırılması

Alt Başlık 5. Sanayide katma değerin ve ihracata yönelik üretimin artırılması

Bahsedilen Uygulama Önerileri

Alt-üst planlar arası bağlantının kurulması

OSB'lerde kuruluş sürecinde yaşanan bürokrasinin azaltılması/kolaylaştırılması

Ortak hammadde tedariğine yönelik yatırımların yapılması

Sanayi-kent bütünleşmesi; benzer faaliyetlerin birbirine yakın alanlarda yer seçimi

Nitelikli personel yetiştiren (kalıp üretimine yönelik) eğitim sisteminin geliştirilmesi

Nitelikli personel ihtiyacının ve buna bağlı olarak ilgili meslek-mesleki eğitim altyapısı eksiklerinin belirlenmesi

Üniversitenin sürekli eğitim merkezinin vermekte olduğu mesleki eğitimlerde bürokrasinin azaltılması / kolaylaştırılması

Mesleki eğitimde kadınlara öncelik verilmesi

Sanayi sitelerinin ıslah edilmesi

Antrepo&Liman ihtiyacının karşılanması

Demiryolu bağlantısının sağlanması

KOBİ'lerin OSB'lere entegrasyonunun teşviki

Enerji altyapısının OSB kuruluşlarına paralel olarak geliştirilmesi

Altyapı unsurlarının ihtiyaç öngörülerine göre bütüncül değerlendirilmesi

Çevre ve Kentleşme

Yalova ili çevre ve kentleşme alanı ile ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlardan 29 temsilcinin yer aldığı odak grup çalışmasında üretilen fikirler aşağıda listelenmektedir (Ek-1).

Fotoğraf 13. Yalova Çalışma Toplantısı Çevre ve Kentleşme Odak Grubu

Alt Başlık 1. Çevresel kaynakların korunması, kirlilik kaynaklarının ve kaynak israfının azaltılması

Proje Önerisi 1: Atık Kabul Tesisi İnşa Edilmesi

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): İlgili Belediyeler, Yalova Üniversitesi, YASKİ,
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 2: Yalova Sınırları Dahilinde Yer Alan Yer Altı ve Yüzey Sularının Kirlilikten Korunması ve Sürdürülebilirliğinin Sağlanması

- Uygulayıcı(lar): İlgili Belediyeler, Yalova Üniversitesi, YASKİ,
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 3: Gökçe Barajı Su Arıtma Tesisinin Revizyonu

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yeşil Körfez Su Birliği, Yalova Üniversitesi,
- Dönemi: 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 4: Hafriyat Alanları

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yerel Yönetimler
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 5: Endüstriyel Atık Suların Var Olan Membran Teknolojileri Kullanılarak Yeniden Tüketilebilir Hale Getirilmesi

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yerel Yönetim, Yalova Üniversitesi, İlgili Kuruluşlar ve YASKİ
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 6: Termal Yerleşimlerinin Kanalizasyon Altyapı Tesisleri ile Birlikte Kompaş Çıkışındaki Ön Arıtma Tesisinin Revizyonunun Ele Alınarak İçme Suyu Göletine Kirliliğinin Önlenmesi

- Açıklama: Baraj havzalarının ve akan su havzalarının değerlendirilmesi
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): ÇŞB, Yalova Belediyesi, DSİ, Yalova Üniversitesi, Orman ve Su İşleri, YKSB

Proje Önerisi 7: Endüstriyel Atık Su Arıtma Tesislerinin Deşarj Sularının ve Endüstriyel Baca Gazı Emisyonlarının Kontrol Edilmesi ve Raporlanması

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yerel Yönetim ve Yalova Üniversitesi, ÇŞB

- Ön koşullar – engeller: İlde yeri olmaması

Proje Önerisi 8: Atık Yönetim Planı Oluşturulması

- Açıklama: Pil atık istasyonları gibi atık toplama istasyonları kurulabilir.
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Belediyeler
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 9: Baraj Havzası'ndaki Yapılaşmaların Çevresel Etkilerinin Değerlendirilmesi ve Raporlanması

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): YASKİ, Yalova Üniversitesi, DSİ, YKSB, Yalova Belediyesi, ÇŞB
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Alt Başlık 2. Kent içi ve kentler arası karayolu altyapısının geliştirilmesi

Proje Önerisi 1: Yalova Güney Çevre Yolunun Belediyelerce İmar Planlarına İşlenmesi

- Aşaması: Bir uygulayıcı tarafından çalışmaları devam eden uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yerel Belediyeler
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: Belediyeler Karayolunun işlediği yolları imar planlarına işlemekte gecikiyorlar.

Proje Önerisi 2: Kentin İçindeki Kavşakların Düzenlenmesi

- Aşaması: Bir uygulayıcı tarafından çalışmaları devam eden uygulama
- Uygulayıcı(lar): Karayolları, Belediye
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: Finansman sıkıntısı

Proje Önerisi 3: Türkiye Demir Yolu Hattına Yalova'nın Dahil Edilmesi

- Açıklama: Gelişmekte olan bir il olduğu için Yalova da dahil edilmeli, uzun sahil şeridinin kullanılması.
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): DDY
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: Mevcut projelerde yer almaması

Alt Başlık 3. Yeni ulaşım türlerinin ve lojistik altyapısının güçlendirilmesi

Proje Önerisi 1: Lojistik Köy Çalışmaları Yapılmalı

- Açıklama: Yeni yollar yerine daha farklı çalışmalar yapılmalı (depolama vb)
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 2: Yalova'ya Havaalanı Projesinin Yapılması

- Açıklama: Askeriyeye ait hazırda olan havaalanını kullanmalıyız.
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Ulaştırma Bakanlığı, Yalova Belediyesi, Yalova Valiliği
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Alt Başlık 4. Farklı fonksiyonel alanlarda kentsel dönüşüm uygulamaları ile mekan kalitesinin artırılması

Proje Önerisi 1: Çarpık Yapılaşmaları Dikkate Alarak Plan Yapılmalı

Proje Önerisi 2: Afet riski alanlarındaki dönüşümün gerçekleştirilmesi

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): ÇSB, İlgili Kurumlar
- Ön koşullar – engeller: Bütüncül bir plan ve programın olmaması, koordine edecek kurumun bulunması, finansman, özel girişimlerin bu konuda yönlendirilmesi

Alt Başlık 5. Kentsel yaşam kalitesinin artırılması

Proje Önerisi 1: Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerin Zenginleştirilmesi ve Artırılması

- Açıklama: Belediye bu konuda çalışmalar yapmakta. Yalova zaten çok kültürlü bir şehir.
- Uygulayıcı(lar): Yerel Yönetimler, Kültür Turizm İl Müdürlüğü
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: öneminin kavranmamış olması, bugüne kadar fiziki koşulların iyileştirilmesine eğilinmesi.

Proje Önerisi 2: Sivil Toplum Merkezi Kimliğine Kavuşturmalıyız.

- Açıklama: Konumundan dolayı bu konuda gelişebilecek bir ilçe
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yerel yönetimler , STK ve ilgili bakanlıklar
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: ülke genelinde tanıtımının bu şekilde yapılması

Proje Önerisi 3: Festivaller Şehri

- Açıklama: Yapılan iki adet festivalin çeşitlendirilmesi yapılabilir. Yurt dışından bu festivallere katılım olmalı. Örneğin halkında katıldığı uluslararası çiçek festivali yapılabilir.
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yalova Belediyesi, Yalova Valiliği
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 4: Otopark imkanlarının arttırılması

- Aşaması: Bir uygulayıcı tarafından çalışmaları devam eden uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yalova Belediyesi, ilgili belediyeler

Proje Önerisi 5: Disneyland Tarzı Yapıların Yapılması

- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yalova Belediyesi, Yalova Valiliği
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: Yalova'nın böyle bir organizasyona ev sahipliği yapabilecek konumda olduğunun duyurulması

Proje Önerisi 6: Su Sporlarının Yaygınlaştırılmasına Yönelik Çalışmalar Yapılmalı

- Açıklama: Yelken kulübü ve su altı sporlarının geliştirilmesi,
- Aşaması: Önerilen uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yalova Gençlik ve Spor İl Müd, Yelken Sporları Kulübü
- Dönemi: 5-10 yıl içerisinde uygulanmalıdır
- Ön koşullar – engeller: Spor yapma bilincinin yeterince yaygınlaşmaması,

Proje Önerisi 7: Kent İçi Trafiğin Düzenlenmesi ve Gelişme Sürecinin İyi Değerlendirilmesi

- Aşaması: Bir uygulayıcı tarafından çalışmaları devam eden uygulama
- Dönemi: 2-5 yıl içerisinde uygulanmalıdır

Proje Önerisi 8: Organik Tarıma Yönelik Uygulamaların Arttırılması

- Aşaması: Bir uygulayıcı tarafından çalışmaları devam eden uygulama
- Uygulayıcı(lar): Yalova Tarım il müdürlüğü, ilgili STK'lar
- Dönemi: 1-2 yıl içerisinde uygulanmalıdır

6. BÖLGESEL GELİŞME ANKETİ

3 Nisan 2013 tarihinde düzenlene Yalova İl Çalışma toplantısında *"Bölgesel Gelişme Anketi"* uygulanmıştır ve anket 95 kişi tarafından doldurulmuştur (Ek 2). Bölgesel gelişme anketi ile katılımcıların fikirlerini serbestçe yazmaları beklenmiştir. Anketin ilk bölümünde katılımcıların Yalova ilinin gelişmesi için öncelikli 5 sektör seçmeleri beklenmiştir. İkinci ve üçüncü bölümde ise Doğu Marmara Bölgesi için işbirliği ve mekansal önceliklerin ifade edilmesinin beklendiği 2 bölüm oluşturulmuştur. Anketin son bölümünde katılımcıların Bölge Planı çalışmalarından ne ölçüde haberdar olmak istedikleri sorgulanmıştır.

Yalova İli için Öncelikli Sektörün Belirlenmesi

Doğu Marmara Bölge Planı Yalova Çalışma Toplantısında katılımcılar, Yalova'nın rekabet gücünün artırılmasında, istihdamın büyümesinde, gelirin adil paylaşılmasında çevrenin korunmasında ve daha çevreci bir ekonominin geliştirilmesinde etkili olacağını öngördükleri "sektör" seçimleri tercih edilme sayıları aşağıdadır (Not: 5'ten fazla tercih yapan kişilerin ilk 5 tercihi baz alınmıştır.)

Tablo 3. Bölgesel Gelişme Anketi Öncelikli Sektör Belirleme Sonuçları

Sektör / Tematik Alan	Seçilme Sayısı
Turizm	70
Süs Bitkiciliği	64
Tarım	52
Eğitim	45
Tersanecilik	38
Bilişim	32
Çevre	25
Sağlık	21
Otomotiv ve Yan Sanayi	17
Ulaşım ve Lojistik	16
Orman Ürünleri Sanayi	15
Kimya ve Petro-kimya Sanayi	13
Makine Sanayi	12
Afet Tedbir Hizmetleri	9
Enerji	8
Gıda - İçecek Sanayi	4
Dokuma ve Giyim Sanayi	4
Plastik Sanayi	1
İlaveten değerlendirilen tematik alanlar	Savunma Sanayi, Kalıpçılık, Kültür

Bölgesel İşbirliği Önerilerinin Belirlenmesi

Bölgesel Gelişme Anketinin bölgesel işbirliği bölümünde katılımcıların Doğu Marmara Bölgesi'nin gelişmesi açısından diğer bölgelerle hangi alanlarda, ne tip işbirlikleri geliştirilebilineceği hakkında önerileri sorulmuştur. Bu bölümde elde edilen sonuçlar aşağıdaki tabloda listelenmektedir.

Tablo 4. Bölgesel Gelişme Anketinde Diğer Bölgelerle İşbirliği Konuları

Bölge	Alan	İşbirliği Kapsamı
Bursa Bölgesi	Otomotiv Sektörü	Ortak Üretim İşbirliği
Bursa Bölgesi	Kaplıca Turizmi	Ortak Hizmet İşbirliği
Afyonkarahisar	Turizm	Birlikte Tanıtım
Ege Bölgesi	Çiçekçilik – Zeytincilik	Ortak Yatırım Kapasite Geliştirme
İstanbul	Doğa Turizmi	Tur Şirketleri
Nevşehir (Kapadokya)	Turizm Sektörü	Kaplıca Turizmi Hizmet Sunumu İşbirliği
İstanbul	Eğitim Sektörü	Hizmet Kalitesi Geliştirilmesi
İzmir	Termal Turizm Sağlık Sektörü	Termal ile Fizik-Sağlık-Tedavi
Balıkesir	Organik Tarım	Ortak Üretim İşbirliği
İstanbul	Termal ve Agro-Turizm	Tesis Yatırımı ve Turist
Bursa	Termal Turizm	Termal Turizm Güzergahı Oluşturmak Bursa Yenice Kemalpaşa/Yalova Armutlu Termal
Bursa	Sağlık ve Termal Turizmi	Birlikte Tanıtım
İstanbul	Yüksek Öğretim	Üniversite ve Fakülteler
Bursa Bölgesi	Tarım Sektörü	Üretim ve Pazarlama
Antalya ve İzmir	Süs Bitkileri	
Antalya, Sakarya, İzmit, Bursa, Adana	Süs Bitkileri	Ortak Üretim, İhracat, Pazarlama
Antalya,İzmir,Adana, Sakarya	Süs Bitkileri	Ortak Üretim,pazarlamada destekli çalışma ihracat alanlarını araştırıp pazarlara güçlü girmek.
İstanbul	Kültürel Etkinlikler	Kültürel Sempozyum
İstanbul	Spor	İlimize Sportif Alanların Yaygınlaştırılması
Antalya	Süs Bitkileri	Pazarlama
İstanbul	Toptan Alımlar Mezatların Oluşması	Sebzecilik
Antalya,İstanbul ,Ankara	Doğa Turizmi	Ortak akpasite Geliştirme
İstanbul	Gemicilik	Ortak Üretim
Doğu Karadeniz	Kivi Yetiştiriciliği	Üretimin Planlanması, Pazarlama ve depolamada ortak hareket etmek
Bursa, Aydın, Antalya ve Turizm Şehirleri	Turizm	Yerli/Yabancı Turistlere ulaşmada Ortak Hareket Etme
İstanbul	İlaç Sanayi	Ortak Üretim

Bölge	Alan	İşbirliği Kapsamı
İstanbul	Elektronik	Ortak Üretim
İstanbul, Kocaeli,Bursa ve Bilecik İllerinin Ortasında Yer Alması	Sanayi ve Tersanecilik Sektörü	Alt Bölge, Lojistik Transfer Merkezi İşbirliği
İstanbul	Lojistik, Turizm, Ulaşım,Tarım,Eğitim	Her Türlü İş Birliği
Yalova Bölgesi	Tersanecilik	Ortak Üretim
Bursa Bölgesi, Kocaeli Bölgesi,İstanbul Bölgesi	Turizm Sektörü	Karşılıklı Tanıtım
Bursa	Kış Turizmi	Ortak Yatırım
İstanbul	Turizm	Tatil, Kamp, Konferans ve Toplantı Turizmi
Antalya Bölgesi	Turizm, Tarım, Süs Bitkiciliği	Birlikte Tanıtım, Kapasite Gelişimi
İstanbul Bölgesi	Kültür ve Sanat	Kapasite Geliştirme
Kocaeli Bölgesi	Bilişim Sektörü	Karşılıklı veya Birli
Kocaeli Bölgesi	Afet Tedbir Hizmetleri	Ortak Çalışma
Bursa, Kocaeli, Sakarya	Otomotiv Yan Sanayi	Otomotiv Ana Sanayilerine Parça Tedariği
Bursa	Ekosistem Habitatları	Ortak Yatırım, Kapasite Geliştirme
İstanbul	Bilişim	Transfer
Balıkesir	Süt ve Süt Mamülleri	Ortak Üretim
Konya	Otomotiv Yan Sanayi	Ortak Üretim
Yalova	Eğitim Toplantıları (Kongrelerin Yapılması)	
Kocaeli	Tersanecilik	Ortak Üretim, Kapasite Geliştirme
Bursa Bölgesi	Ulaşım Ağı Düzenlemeleri	Ortak Planlama Yapılması
Kocaeli	Ulaşım Ağı Düzenlemeleri	Ortak Planlama Yapılması
Kocaeli	Kimya	Ortak Üretim İşbirliği
İstanbul Bölgesi	Tasarım – Makine	Nitelikli Eleman Desteği
Bursa Bölgesi	Eğitim	Arge
İzmir	Otomotiv, Makine, Enerji	Ortak Üretim İşbirliği
Kocaeli	OSB	Mevcut OSB Aşamalarının Bölgeye Yansıtılması
Kırıkkale ve Ankara	Savunma Sanayi	Yazılım ve Yüksek Teknoloji
Doğu Marmara	Enerji (Nükleer Enerji veya Diğer Enerji Kaynakları	Bütün Doğu Marmaraya Hitaben, Bölgenin Tam Ortasında Kurulacak Nükleer Enerji Sanrali
Tüm Türkiye	Enerji	Yalova Yenilebilir enerji Kaynaklarına Sahip Yüksek

Bölge	Alan	İşbirliği Kapsamı
		Potansiyelli Bir Bölgeye RES'ler Kurulabilir.
Düzce ve Sakarya	Doğa Turizmi	Ortak Turlar Düzenlenmesi
Afyonkarahisar	Termal Turizm	Ortak Çalışma
İstanbul	Ulaşım Sektörü	Deniz Ulaşımı
Zonguldak	Gemi Sanayiciliği	Sektörde Ortak Gelişim Sağlama Çalışmaları
Gebze	Kimya Metal Sanayi	Ortak Üretim İşbirliği
İstanbul	Kompozit Sektörü	Ortak Üretim İşbirliği
Gebze	İleri Teknoloji	Ortak Üretim
Kocaeli	Metal Yan Sanayi	Ortak Üretim
Bursa Bölgesi	Kalıpçılık	Ortak Üretim/ Eğitimli Yan Sanayicileri Oluşturulmalı

Mekansal Gelişme ve Mekansal Planlama

Katılımcıların Yalova'nın kalkınmasını hızlandıracak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına katkıda bulunacak mekansal gelişme ve mekansal planlama (bölge kimliğini etkileyecek büyük ölçekli mekansal yatırımlar ve kararlar gibi) konularındaki önerileri aşağıda belirtilmiştir.

- ✓ Termal'deki turizm faaliyetlerinin standardının arttırılması ve markalaşması şehrin tanıtımına faydalı olacaktır. Hizmet içi eğitimin şart olduğunu düşünüyorum,
- ✓ Kentsel dönüşüm acilen planlanmalı. Şehrin silüeti hem turizm hem de sosyal açılardan. Halkın yararlanabileceği geniş spor mekanları sahil boyunca tenis/basketbol kortları, gösteri alanları,
- ✓ Turizm (doğa, kaplıca) konusunda marka olabilmek için kentsel dönüşümle başlayacak iyileştirme ve devamında geliştirme çalışmalarının; uzman kişiler, profesyonel şirketlerden destek alınarak yapılması gerektiği konusunda işbirliği ile sonuca varılmalıdır,
- ✓ Turizmin gelişmesinde öncelikli olarak belirlenen alanların ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi veya çeşitlendirilmesi,
- ✓ En Büyük İsteğimiz Termal'in hak ettiği üne kavuşması,
- ✓ Sağlık Turizminin geliştirilmesi,
- ✓ Yalova'nın 'Üniversite Şehri' olması,
- ✓ Süs bitkileri üretiminde Ar-Ge çalışmalarının yapılması,
- ✓ Üniversitelere uluslararası boyutlar kazandırılmalı,
- ✓ Çevreye duyarlı turizm geliştirilmeli,
- ✓ Metropol şehirlerin yakınlığına dikkate alarak, Huzur Köyleri (Huzurevleri yerine) Konulması,
- ✓ Su ve deniz kirliliğinin engellenmesi,
- ✓ Tarımsal üretime uygun olan tarım alanlarının muhafaza edilmesi,
- ✓ Yalova süs bitkileri üretim ve pazarlanması, sanayi ve turizmden oluşan 3 ana sektör ön plana çıkartılmalıdır. Yapılacak yatırımlarda çevreci, yenilenebilir enerji kullanımının yaygın olması desteklenmelidir,
- ✓ Orman tali ürünlerinin yetiştirilmesi, geliştirilmesi, kapasite artırılması yönünde stratejik planlarının gelişimi,
- ✓ Süs bitkileri çeşitliliğinin artırılması,

- ✓ Turizme ağırlık verilmeli,
- ✓ Ulaşımdaki sıkıntıların çözülmesi, planlanan köprü ve otoyolların tamamlanması,
- ✓ Deniz ulaşımında yeni hatların konulması,
- ✓ Çevreye zarar verecek yatırım ve uygulamalardan kaçınmalı,
- ✓ Turistik otellerin çoğaltılması, termal tesislerin yeniden organize edilerek faydalanma alanlarının genişletilmesi, Yalova ilinin tanıtımın yapılması,
- ✓ Amerika ve Avrupadaki ''Disney Park'' lar ile bizim Doğu Medeniyetine özgü motifler içeren film platoları ve eğlence merkezleri,
- ✓ Turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik bölge içi ve dışında tanıtımların yapılması ve turizm yatırımcılarının kente çekilebilmesi için teşvik edilmesi,
- ✓ Alternatif turizm çeşitlerinin artırılması,
- ✓ Termal turizm alanının Termal ilçe sınırları dışına genişletilmesi, turizm alanında hedefler belirtilerek çalışmaların yönlendirilmesi,
- ✓ Yalova yüzölçümü, nüfusu, kullanım alanları vb. kriterleri göz önüne alındığında çok küçük bir olduğundan yerel idarelerin görüşleri alınarak planlamanın ve organizasyonunun merkezi idare tarafından yapılması,
- ✓ Sanayi, turizm ve konut alanlarının değiştirilmeye mahal vermeksizin net olarak belirlenmesi ve merkezi yönetim organizasyonu ile uygulamaya geçirilmesi,
- ✓ Turizm konusunda; su kaynaklarının korunması da dikkate alınarak planlama yapılmalı,
- ✓ Süs bitkiciliği konusunda; kentsel gelişimleri ile iç içe olan üretimlerin ayrı alanlarda düşünülmesi,
- ✓ Yalova yıllarca yönünü belirleyememiş bir kenttir. Turizm ağırlıklı ön plana çıkmalıdır, buna yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Mevcut potansiyel değerlendirilmeli ve geliştirilmelidir.
- ✓ Sosyal mekan alanlarının geliştirilmesi ve arttırılması,
- ✓ İstihdam alanlarına yatırım,
- ✓ Ulaşımı geliştirmek,
- ✓ Sanayiyi frenlemeliyiz,
- ✓ Eğitim yatırımlarını hızlandırmak,
- ✓ Tarım alanlarını korumak,
- ✓ Yeni üretim alanlarının planlanması,
- ✓ İmar planlamalarının hızlandırılması için belediyeler üst ölçekte koordinasyon sağlamalı,
- ✓ Mekansal planlama ve gelişmelerin süreci yönetimde ortak bir yönetim ile yapılması ve bürokrasinin azalması gerekir.
- ✓ Teknolojik Ar-Ge merkezleri,
- ✓ Nitelikli eleman eğitim merkezleri,
- ✓ Sanat alanlarının, OSB alanlarına dönüştürülmesi. Katma değeri yüksek sanayicileri buraya gönderilmesi,
- ✓ Teknokent,
- ✓ Serbest Bölge,
- ✓ Mevcut sanayi tesislerinin ıslahı,
- ✓ OSB kurulumunun hızlandırılması,
- ✓ Personel yetiştirilmesi konusunda eğitim verilmesi,
- ✓ Yapılacak olan her atılım hamlesi bürokrasi engeline takılıyor,
- ✓ Liman ve depolama alanlarının kurulması,

- ✓ Spor salonları ve gençlik merkezleri ve gençlerin serbest zamanlarını değerlendirmeleri için mekanlar hazırlanmalı,
- ✓ Tersanecilikte Yalovada ayrı bir Denizcilik Ticaret Odasının kurulması ve tersaneciliğin desteklenmesiyle ihracatın arttırılması,
- ✓ Yalova kivisinin tüketiminin çeşitlendirilmesi,
- ✓ İlimizin çevre düzeni planının yapılması, çevre koşullarının iyileştirilmesi,
- ✓ Trafik sorununun çözümlenmesi özellikle yazın trafik yoğunlaştığında altarnatif çözümler üretilmeli,
- ✓ Sağlık altyapısın geliştirilmesi,
- ✓ Tarım alanlarının imara açılmasının önlenmesi,
- ✓ Sanayi ve taşocaklarından kaynaklanan çevre sorunlarının önlenmesi,
- ✓ Turizmde hizmet kalitesinin artırılması,
- ✓ Göç ve hız nüfus artışına bağlı sosyal sorunların önlenmesi,
- ✓ Çarpık ve kontrolsüz yapılaşmaya acil önlem alınmalı,
- ✓ İlimizin kalkınmasında özellikle Araştırma Hastanelerinin yapılması, bölgenin sağlık merkezi haline dönüşmesine vesile olacaktır,
- ✓ Yapılacak yatırımların ilimize özellikle çevreye zarar vermeyecek yatırımlar olması ilimizin geleceği açısından önem arz etmektedir.
- ✓ Yalova ilinin kontrolsüz bir şekilde tersanecilik yan sanayi ve petro kimya sanayisinde gelişmesi, Yalova ilindeki yaşam standardını düşüreceği ve sürdürülebilirliği önemli ölçüde yok edeceğini düşünüyorum
- ✓ Çevre illerdeki hızlı sanayileşmenin aksine kontrollü ve yaşanabilir bir Yalova'nın merkez olabileceği inancındayım,
- ✓ Liman yatırımı- Gümrük,
- ✓ Şehir içi trafik için katlı otopark,
- ✓ Çiçekçilik mezatı
- ✓ Turizm sektöründe nitelikli ve prestijli yatırımların yapılmasının teşvik edilmesi,
- ✓ Orman ürünlerine dair üretim tesislerinin teşvik edilmesi,
- ✓ Otomotiv ve makine yan sanayinin oluşturulmasının sağlanması,
- ✓ Lojistik OSB veya Lojistik Köylerinin oluşturulmasının sağlanması,
- ✓ KOBİ'lerin gelişimi,
- ✓ Demiryolu ve otoyol bağlantılarının sağlanması,
- ✓ 1/25000'lik plan ile alt ölçekli planların birbiriyle uyumlaştırılması,
- ✓ Yalova Bölgesinde gemi inşa sanayi ve kompozit faaliyetlere öncelik verilmeli,
- ✓ İlin coğrafi ve ekonomik yapısına uygun sektörlerin yatırımlarına destek verilmeli,
- ✓ İlin özellikle turizm ve tarımsal zenginliği desteklenmeli

EKLER

Ek 1. 3 Nisan 2013 Yalova İli Çalışma Toplantısı Odak Grupları Katılımcı Listesi

KÜLTÜR VE TURİZM

Hakan Sönmez	Mühendis	Orman Ve Su İşleri Bakanlığı
Emre Can Çelik	Mühendis	Orman Ve Su İşleri Bakanlığı
Bakiye Kurt	Mühendis	Teşvikiye Belediyesi
Tamer Çınar	Tufag Başkanı	TUFAG
Aydın Altıparmak	Tufag Yönetim Kurulu Üyesi	TUFAG
Taner Piri	Uzman	Kültür Ve Turizm Bakanlığı
Elçin Barın	Uzman	Kültür Ve Turizm Bakanlığı
Mukadder Silahtaroğlu	Başkan	Yalova Kadın Eğitim Kültür Dayanışma Derneği
Aysun Karayel	Şef	Kültür Ve Turizm Müdürlüğü
Nurbay Değirmenci	Şube Müdürü	Kültür Ve Turizm Müdürlüğü
Yahya Güngör	Bölge Müdürü	Orman Ve Su İşleri II. Bölge Müdürlüğü
Cemal Ulusoy	İl Müdürü	İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü
Selami Işık	Kaymakam	Termal Kaymakamlığı
Tülay Baydar Bilgihan	Kaymakam	Armutlu Kaymakamlığı
Esin Ekinci	Sanat Tarihçi	Kültür Ve Turizm Müdürlüğü
Halil Çorbacı	Meclis Üyesi	Altınova Meclis Üyesi
Yasin Özaslan	Öğretim Üyesi	Yalova Üniversitesi
Serkan Cebeci	Mühendis	Armutlu Belediyesi
A. Hümeyra Koloğlu	Uzman	Yalova Valiliği
Abdullah Gençer	Başkan Vekili	Yalova ESOB
Arife Gölbay Kocaman	Genel Sekreter	Yalova ESOB
Asuman Çalış	Uzman	TÜİK
Nurhayat Ergün	Mühendis	Orman Bölge Müdürlüğü Bursa

TARIM VE KIRSAL KALKINMA

Mesut Ünal	İl Müdürü	Altınova İlçe Tarım Müdürlüğü
Dr. Yılmaz Boz	Müdür	Atatürk Bahçe Kültürleri Mrk. Arş.Enst. Müdürlüğü
Selim Karahan	İl Müdürü	Gıda, Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
Kadir Karaduman	Şube Müdürü	Gıda, Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
Mehmet Şahin	Başkan	Kadıköy Belediyesi
Umut Gürses	Müdür	Kadıköy Belediyesi
İsmet Karayavru	Müdür	Kadıköy Belediyesi
Serhat Akgün	İşletme Müdür Yard.	Orman İşletme Müdürlüğü
Zeki Kendigelen	Genel Sekreter	Saksılı Süs Bitkileri Üreticileri Derneği
Erdoğan Sancar	Yönetim Kurulu Üyesi	Saksılı Süs Bitkileri Üreticileri Derneği
Yusuf Evren Doğan	Öğretim Görevlisi	Yalova Üniversitesi
Gül Yücel		Yalova Üniversitesi

SOSYAL YAPI

Hilmi Uzun	Müdür	Aile Ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
Sabri Özkan	Halk Eğitim Müdürü	Çınarcık Kaymakamlığı
Hasan Öztürk	Kaymakam	Çiftlikköy Kaymakamlığı
Osman Gül	Bilgisayar İşletmeni	Gençlik Hizmetleri Ve Spor İl Müdürlüğü
Dr. İbrahim Dedecan	Müdür	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
Mustafa Kemal Altı	Uzman	İl Planlamave Koordinasyon Müdürlüğü
Ertan Danışman	Uzman	İl Planlamave Koordinasyon Müdürlüğü
Erhan Dinler	Şube Müdürü	İl Sağlık Müdürlüğü
Merih Seferoğlu	Müdür	Orman Ve Su İşleri Bakanlığı II. Bölge Müdürlüğü
Haris Yıldırım	Müdür	Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü
Gökay Gün	Müdür	Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü
Kamer Vatansever	Fen İşleri Müdürü	Subaşı Belediyesi
Figen Abbasioğlu	Başkan Yard.	Yalova Kdaın Eğitim, Kültür, Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği
Ersin Haspolatlı	AB İşleri Temsilcisi	Yalova Valiliği Ab İşleri Temsilciliği
Gürkan Polat	Kaymakam	Altınova Kaymakamlığı
Güldane Kılıç	Başkan	Yalova Tut Elimden Dereneği
İlyas Özdemir	İl Planlama Koor. Müdürü	İl Planlamave Koordinasyon Müdürlüğü
Muharrem Es	Öğretim Üyesi	Yalova Üniversitesi
Mikail Uzala	Müdür	İl Nüfus Ve Vatandaşlık Müdürlüğü

SANAYİ VE TİCARET

Prof.Dr. Niyazi Eruslu	Rektör	Yalova Üniversitesi
Prof.Dr. Fikret Yüksel	Makine Mühendisi	Yalova Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
Fevzi Aracı	Meclis Üyesi	Altınova Belediye Başkanlığı
Volkan Çelik	Müdür	Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş Yalova İl Müdürlüğü
Nevzat Zaim	Mali İşler Müdürü	Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş Yalova İl Müdürlüğü
İsmail Mutlu	Başkan	Esnaf Ve Sanatkarlar Odası
Şamil Özoğul	Başkan	Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği
Ayhan Demirkol	Yönetim Kurulu Üyesi	Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği
Ahmet Kuru	Yönetim Kurulu Üyesi	Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği
Eren Kaynak	Mali Müşavir	Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği
Begüm Dikkan	Kurumsal İletişim Sorumlusu	Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği
Ali Gül	Müşavir	Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı
Fikret Kır		Müsiad Yalova Temsilciliği
Rezan Dikici	Başkan Yardımcısı	Yalova Ticaret Ve Sanayi Odası Kadın Girişimciler Kurulu
Özdemir Ataseven	Mütevelli Heyeti Başkanı	Yalova Gemi İhtisas OSB Bölge Müdürlüğü
Mustafa Ünar	Bölge Müdürü	Yalova Gemi İhtisas OSB Bölge Müdürlüğü
Atilla Toygür	Kurumsal İlişkiler Koor.	Akkök Şirketler Grubu
Hizkmet Dumantepe	Başkan	Taşköprü Sanayi Sitesi Yapı Koop.
Erhan Dede	İl Müdürü	Yalova Çalışma Ve İş Kurumu
Ömer Halis	Genel Sekreter Yard.	Yalova Aktif Sanayici İş Adamları Derneği
Hakan Ulusu	Müdür	Yalova KOSGEB Müdürlüğü
Yalçın Koca	Şube Müdürü	Bilim Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüğü
Ümit Ünver	Yard. Doç. Öğretim Görevlisi	Yalova Üniversitesi
Behram Kavlak	Yönetim Kurulu Başkanı	Yalova Gemi Sanayicileri Derneği
M Burak Özgöl	Mimar	Yalova-Altınova Tersane Girişimcileri
Fazıl Başaran	İnsan Kaynakları Yön.	İpek Kağıt Sanayi Tic. Aş.
Şaban Ertan	Başkan	Taşköprü Belediye Başkanı
Sabri Zayim	Başkan Yard.	Tayisat
Tuncer Yazıcı	Müdür Yard.	Yalova Gümrük Müdürlüğü
Süheyla Uzuner	Başkan	TOBB Yalova İl Kadın Girişimciler Kurulu

ÇEVRE VE KENTLEŞME

Çağrı Gürol	Çevre Mühendisi	Altınova Belediye Başkanlığı
Dr. Osman Ulukaya	Müdür	Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Tayfur Kutlay	Müdür Yard.	Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Ali Ekinci	Şehir Plancısı	Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Murat Erdoğan	Belediye Başkanı	Çınarcık Belediyesi
Murat Savaş	İnşaat Mühendisi	Çınarcık Belediyesi
Kürşat Yıldız	Müdür	Orman Ve Su İşleri Başkanlığı Dsi Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü 15. Şube Müdürlüğü
Osman Cezmi Yaman	Müdür	Orman Ve Su İşleri II. Bölge Müdürlüğü
Müge Yorgancı	Yönetim Kurulu Üyesi	Şehir Plancıları İstanbul Şube Yalova Temsilciliği
Dr. Harun Özmaden	Bölge Müdürü	Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı 14. Bölge Müdürlüğü
Mehmet Yazıcıoğlu	Müdür Yard.	Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı 14. Bölge Müdürlüğü
Kemalettin Karadeniz	Etüd Proje Başmühendisi	Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı 14. Bölge Müdürlüğü
Cafer Sadık Şengünlü	Müdür	Yalova Bilişim İhtisas OSB Bölge Müdürlüğü
Emine Karaoğlu	Yüksek Şehir Plancısı	Yalova Belediyesi
İ. Serhat Bilgiç	Gemi Sörvey Uzmanı	Yalova Liman Başkanlığı
Hasan Soygüzel	Genel Sekreter	Yalova Kent Konseyi
Jülide Hızal Yücesoy	Öğretim Üyesi	Yalova Üniversitesi
Salih Kocabay	Müdür	Yaski
Deniz Doğan	İnşaat Mühendisi	Koru Belediyesi
Esra Fitoz	Jeoloji Mühendisi	Yalova Belediyesi
Ergüder Falay	Mimar Şehir Plancısı	Mimarlar Odası
Perihan Çalışkan	Yüsek Şehir Plancısı	Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Plan. Genel Müd.
Kenan Gülsüm	Yönetim Kurulu Başkan Yard.	Müsiad
Raşit Abay	Genel Sekreter	Müsiad
Mahmut Atalar	Genel Sekreter	Taşıt Araçları İhtisas Derneği
Volkan Tombul	Kamulaştırma Kent Mühendisi	Karayolları Kamu Özel Sektör Ortaklığı Bölge Müdürlüğü
Metin Çaputcu	Başmühendis	Karayolları I. Bölge Müdürlüğü
Muharrem Çobankent	Müdür	Yalova İl Özel İdaresi
Zeynep Yılmaz	Defterdar Yard.	İl Defterdarlığı

Ek 2. Bölgesel Gelişme Anketi

DOĞU MARMARA BÖLGE PLANI (2014-2023) HAZIRLIKLARI
İL ÇALIŞMA TOPLANTILARI

BÖLGESEL GELİŞME ANKETİ

"Bölgesel Gelişme Anketi"nde katılımcıların Doğu Marmara Bölgesi'nin kalkınması için belirtilen hususlarda görüşlerini aktarması beklenmektedir. Lütfen görüşlerinizi detaylı olarak yazınız.

1. SEKTÖR / KÜME

İlinizin rekabet gücünün artırılmasında, istihdamın büyümesinde, gelirin adil paylaşılmasında çevrenin korunmasında ve daha çevreci bir ekonominin geliştirilmesinde etkili olacağını öngördüğünüz **ilk 5** *"sektör / tema"*yı belirleyiniz:

Sektör, küme, ürün/hizmet başlıkları	√
1. Bilişim	
2. Otomotiv ve Yan Sanayi	
3. Kimya ve Petro-kimya Sanayi	
4. Makine Sanayi	
5. Gıda-İçecek Sanayi	
6. Tersanecilik	
7. Plastik Sanayi	
8. Madeni Eşya Sanayi	
9. Dokuma ve Giyim Sanayi	
10. Orman Ürünleri Sanayi	
11. Süs Bitkiciliği	
12. Ulaşım ve Lojistik	
13. Turizm	
14. Tarım	
15. Enerji	
16. Afet Tedbir Hizmetleri	
17. Çevre	
18. Sağlık	
19. Eğitim	
20. İlaveten değerlendirilen sektörler/temalar (lütfen belirtiniz):	

Sayfa 1/3

EFQM Committed to excellence

2. İŞBİRLİKLERİ

Türkiye'nin ve *Doğu Marmara Bölgesi'nin* gelişmesi açısından komşu bölgelerle ve komşu olmamakla birlikte ülke içindeki diğer bölgelerle hangi alanlarda, ne tip işbirlikleri geliştirilebilir? Lütfen kısaca açıklayınız:

	Hangi Bölge?	Hangi Alan? (Tematik alan veya proje konuları)	Ne Tür Bir İşbirliği? (Ortak yatırım, kapasite geliştirme, karşılıklı veya birlikte tanıtım vb.)
ÖRNEK	Bursa Bölgesi	Otomotiv Sektörü	Ortak Üretim İşbirliği
1			
2			
3			

EFQM
Committed to excellence

3. MEKANSAL GELİŞME VE MEKANSAL PLANLAMA

İlinizin kalkınmasını hızlandıracak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılmasına katkıda bulunacak mekansal gelişme ve mekansal planlama (bölge kimliğini etkileyecek büyük ölçekli mekansal yatırımlar ve kararlar gibi) konularındaki önerilerinizi kısaca belirtiniz:

4. BÖLGE PLANI ÇALIŞMALARINA KATILIM TALEBİ

MARKA tarafından hazırlanmakta olan "2014-2023 Doğu Marmara Bölge Planı" çalışmalarına ne ölçüde katılmayı tercih ettiğinizi belirtiniz:

- ☐ Tüm toplantılardan haberdar olmak istiyorum
- ☐ Komite ve Kurullarda yer almak istiyorum
- ☐ Süreçten haberdar olmak istiyorum.
- ☐ Hazırlanan rapor ve belgelerden haberdar olmak istiyorum
- ☐ Plan sürecine katılmak istemiyorum.

Bölge Planı sürecinden haberdar olmak istiyorsanız lütfen iletişim bilgilerinizi doldurunuz:

Katılımcı Adı		**Mesleği**	
Kurumu		**Eğitim Durumu**	
Adres			
İlçe / İl		**Telefon**	
E-posta			

EFQM
Committed to excellence

Ek 3. Program Değerlendirme Anketi ve Sonuçları

MARKA
DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

T.C.
DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

..... /..... /201...

PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMU

Program Bilgileri

Programın Adı							
Programın Türü		Eğitim		Çalıştay		Kongre/Seminer		Toplantı
Düzenlendiği Yer							

Katılımcı Bilgileri

Katılımcı Adı		Mesleği			
Kurumu		Eğitim Durumu		Yaşı	
Adres					
İlçe / İl		Telefon			
E-posta	@				

İçerik ve Süreç	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. Program içeriği konuya uygundu.					
2. Program önceden belirlenen içeriğe uygun olarak gerçekleştirildi.					
3. Eğitici/moderatör konusuna hakimdi.					
4. Eğitim/moderasyon yöntemini beğendim.					
5. Program çıktılarının uygulanabilir olduğunu düşünüyorum.					
6. Program sonuçlarının uygulamaya geçirilebilmesi/çalışmalarınıza yansıması için yapacağınız çalışmalar nelerdir?					
7. Program genel olarak beklentilerinizi karşıladı mı?					
8. Dağıtılan dökümanlar açıklayıcı ve nitelikli miydi?					

Mekan ve Süre

8. Programın düzenlendiği fiziksel mekanın uygunluğu nasıldı?					
9. Program süresi yeterli miydi?					
10. Programın düzenlendiği gün(ler) uygun muydu?					
11. Katılımcı sayısı program için uygun muydu?					

Katılım Detayları

12. Programdan nasıl haberdar oldunuz?

☐ Davet ☐ İnternet ☐ Basın ☐ Tavsiye ☐ Görev ☐ Broşür/Afiş ☐ Diğer _____

Görüş ve Öneriler

13. Programın devamı olarak gerçekleştirilmesinde yarar göreceğiniz etkinlik ne olabilir?

14. Program hakkındaki görüş ve önerileriniz nelerdir?

FORM NO: F.1.3.2
FORM YAYIN/REVİZYON TARİHİ: 30.06.2011
FORM REVİZYON NEDENİ: YENİ

EFQM

3 Nisan 2013 tarihinde düzenlenen Yalova il çalışma toplantısında katılımcıların programın başarısını değerlendirmeleri amacıyla bir *"Program Değerlendirme Anketi"* uygulanmıştır. 89 kişinin katılım gösterdiği anketin sonuçları aşağıdaki gibidir:

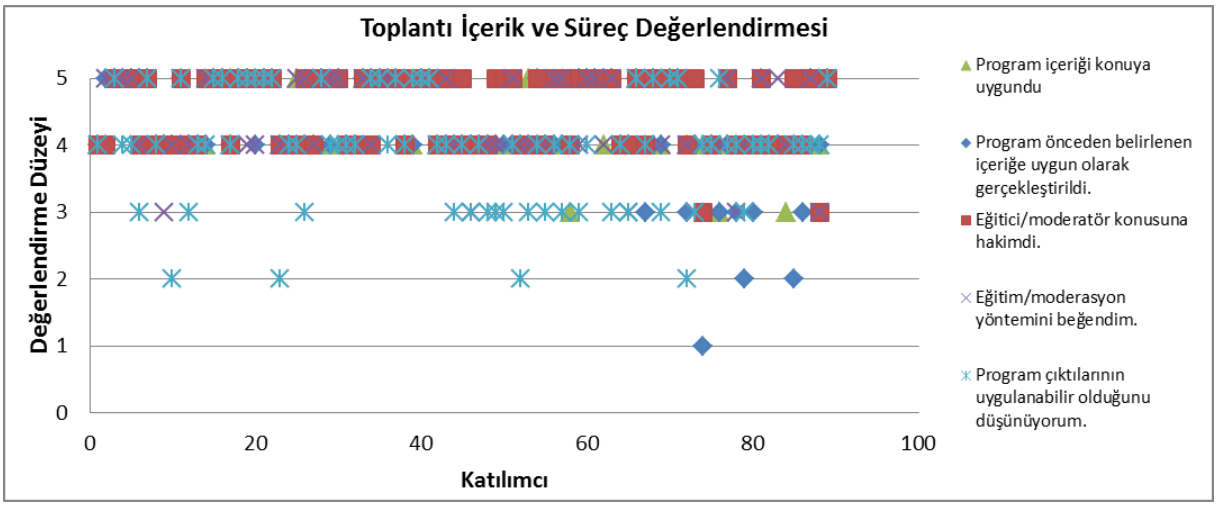

Programın İçerik olarak Başarısı; 5 üzerinden 4,14 puan

Anket ortalama sonuçlarında **program içeriği** açısından; program içeriğinin konuya uygunluğu, belirlenen içeriğe uygun gerçekleştirilmesi, moderatörün konusuna hâkim olduğu, moderasyon yönteminin beğenilmesi, program çıktılarının uygulanabilir olduğu, programın genel beklentileri karşıladığı ve dağıtılan dokümanların açıklayıcı ve nitelikli olduğu noktalarında katıldıklarını **4,14** ortalama ile katıldıklarını belirtmişlerdir.

Toplantı **mekân ve süre** açısından değerlendirildiğinde, mekânın, katılımcı sayısının ve toplantının düzenlendiği gün (tarih) uygunluğu için **4,02** ortalama ile "katılıyorum" olarak belirtilmiştir. Toplantı süresinin uygunluğu **3,83** ortalama olarak belirtilmiştir.

- ✓ Program sonuçlarının uygulamaya geçirilmesi noktasında;
- ✓ Sosyal İletişimin genişletilmesi;
- ✓ Gençlerin yeteneklerine göre yönlendirilecekleri alanlarla ilgili ailelere eğitim verme;
- ✓ Çalışmakta bulunduğum kamu kurumunun işlevine uygun projelerde görev almak;
- ✓ MARKA tarafından alınan kararların kurumumda uygulanmasını sağlamak;
- ✓ Sonuçların kurum faaliyetlerinde değerlendirilmesi gerekliliği;
- ✓ Projeler üretmek, sürece aktif katılarak gelişme ve çalışmaları takip etmek;
- ✓ Sektöre bağlı işletmelerde çalışan personele yönelik eğitim faaliyetleri;
- ✓ Valilik AB birimi tarafından uygulayacağımız Eğitim İhtiyaç Analizi doğrultusunda belirleyeceğimiz şehir önceliklerini belirlemek;
- ✓ Üniversite olarak alan araştırması yapmak;
- ✓ Kurumumuzla yürütülen çalışmalar kapsamında işbirliği yapmaya devam etmek;
- ✓ Kurumlar oranı koordinasyon / vatandaşlar arasında birlikte iş yapma/ özgüveni sağlamak;
- ✓ Ormancılık açısından köylerden şehre göçün azalması hususunda çalışılması;
- ✓ Sonuçlar üzerinde çalışılması gerektiği;
- ✓ Yerel yönetimlerin katılımının artması gerektiği;
- ✓ Sonuçların ilgili kurumların stratejik planlarına yansıtılması;

- ✓ Kurumumda diğer ilgili kişilere bilgi verip planlama ve yatırımların program sonuçlarına uygun yapılmasını sağlamaya çalışılacağı;
- ✓ Sonuç dokümanının yaygınlaştırılması ve rehbere dönüştürülmesi gerektiği;
- ✓ Program sonuçları ile ilgili taraflarla görüşmeler yapılıp, eylem planları hazırlanarak uygulanabilir projeler başlatılabileceği;
- ✓ Yerel anlamda verilecek olan görevlerin yapılabileceği şeklinde görüşler beyan edilmiştir.

Anket katılımcıları, toplantının devamı olarak yapılabilecekler üzerine; Sonuç Çalıştayı; Gençlerin Kötü alışkanlıklardan uzaklaşması; Kamu uzmanı kişiler tarafından oluşturulacak çalışma grupları; Programların uygulanması sırasında ortaya çıkacak olumlu veya olumsuz gelişmelerin aktarılması; Takip ve değerlendirme çalışmaları yapılması; İlettiğimiz planlamalar doğrultusunda çalışmaların yapılması ve devam etmesi 2023 hedefine ulaşmayı gerçekleştirecektir; Tanıtım, eğitim, işbirliği; Planların gerçekleşmesi için programın devamı gelmelidir; Örnek Uygulamalar Karşılaştırmalı anlatılmalıdır; Bilgilendirme; Bu tür programların devamlılığı; Alt spesifik başlıkların değerlendirilmesi; Çalışmalara detaylandırılarak devam edilmesi; Çalışmaların sıcak devamlılığının devam etmesi; Çalışmanın her aşamasında bilgisayar ortamında paylaşım; daha önceden kurumlardan beklentilerin istenmesi durumunda ve katılımcıların hazırlıklı gelmesinin söylenmesi; Teknik altyapının daha iyi oluşturulması; Proje önerilerinin Kent idarecileri ile değerlendirilmesi; Dar kapsamlı devam toplantıları; Bakanlıklar arası görüş alış verişlerinin daha net olarak belirlenmesi tartışmaların daha gerçekçi olmasını sağlayabilir; Alt başlıkların daha ayrıntılı olarak irdelenebileceği süresi daha uzun tutulmuş çalışmalar yapılabilir; Bu konunun bir toplantıda somut sonuçlara ulaşamayacağını düşünüyorum; Sanayi alanlarının OSB'ye dönüştürülmesi plana uygunluğu; 2. ve 3. çalıştaylar ve komisyon kurulması; Planlı çalışma; MARKA' nın süs bitkileri sektörü ile ilgili spesifik desteklerinin anlatılması; İnternet ağı oluşturularak bilgi paylaşımının sağlanması önerilerini sunmuşlardır.

(Ankette Kesinlikle Katılıyorum/Çok İyi, Katılıyorum/İyi, Emin Değilim/ Kararsızım, Katılmıyorum/Kötü, Kesinlikle Katılmıyorum/ Çok Kötü şeklinde 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır.)

Toplantının verimliliği hakkında ve takip eden toplantıların kurgusunda göz önüne alınması gereken görüş ve öneriler;

- ✓ Bu çalıştay verimli olmuştur, tekrarında daha geniş kitleler özellikle gençler de olmalıdır
- ✓ Milli Eğitim Müdürlüğünden Temsilci olmaması eksiklikti
- ✓ Saha anketleri ile desteklenmeli
- ✓ Bilinçlendim, Geniş bilgi alışverişi oldu benim için
- ✓ Sonuç çıktısından sonra yaptırımlar olursa daha güzel ve mutlu Yalova olacaktır
- ✓ Alınan kararları uygulama halinde görebilmek
- ✓ Programa yerel düzeyde katılımcı sayısı istenen düzeyde değildi
- ✓ Yararlı bir program olduğu kanaatindeyim.
- ✓ Faydalı olduğunu düşünüyorum
- ✓ Program çok yararlı olmuştur
- ✓ Başarılı bir program. Belediye başkanları katılımı düşük seviyede olmuş
- ✓ Faydalı ve bilgilendirici buldum
- ✓ Geliştirilmelidir. İş gezileri, örnek uygulamalar sinevizyon ile gösterilmelidir
- ✓ Devamı Sektör temsilcileri ve yerel halkıda kapsayan paydaşlarla olmalı
- ✓ İlk iki etapta halinde bilgilendirmenin yetersiz olduğunu düşünüyorum

- ✓ Toplantı öncesinde, yapılacak çalışma hakkında ön bilgi verilmesi, hazırlık için faydalı olacaktır.
- ✓ Devamının gelmesi kaydıyla olumlu buluyorum
- ✓ Daha hazırlıklı olunması ve verim alınması için sonuçların paylaşılması ve program tekrarında eksiklik ve beklentilerin gözden geçirilmesi
- ✓ Daha önceden konuların bildirilerek, hazırlıklı gelinmesinin sağlanması
- ✓ Faydalı bir program oldu.
- ✓ Ön çalışma yapılarak verilerle toplantıların yapılması, katılmaların konularına çalışılarak katılımların sağlanması
- ✓ Çok yararlı olduğuna inanıyorum.
- ✓ Başarılarının devamını dilerim.
- ✓ Bölgesel planın tamamlanmasından sonra sahiplenilmesi ve uyulup uyulmadığının denetimi açısından 'MARKA' yı yeterince motive olmuş görmedim. Sürece bir üniversite gibi bilimsel olarak yaklaşılmakla yetinilmiş gibi geliyor.
- ✓ Farklı ölçeklerden konuşulduğu için hedefe ulaşılmadığını düşünüyorum.
- ✓ Program çalışmalarına 2012'den beri katılıyorum. Ancak çıktıların sonuç odaklı hale getirilmesi için stratejik planlara aktarılarak, takip edilmesi gerektiğini düşünüyorum.
- ✓ Üst ölçek ve bölge planlaması sürecinde daha sık bilgilendirme ve bu tip organizasyonların yapılması yerel yöneticilerin uygulamadaki hatalarını azaltır ve onları yönlendirir.
- ✓ Geniş bir il haritası üzerinde katılımcıların teklif ve değerlendirmelerinin yapılması. Fikirlerin il haritası üzerinde detaylandırılması
- ✓ Gerçekçi ve yapıcı bir program olduğunun düşünüyorum.
- ✓ Toplantı sayısının artırılıp sonuca ulaşılması
- ✓ Çok katılımlı olarak her ay yapılması
- ✓ Çok faydalı oldu, teşekkür ederim.
- ✓ Çalıştay şeklinde, 'alınan kararların tekrar değerlendirilmesi ve revize edilmesi
- ✓ Program tekrarlanmalı ve uygun öneriler oylanarak yazılmalı
- ✓ Çok fazla konu var. Daha alt gruplar oluşturulup, spesifik konular tartışılabilir.
- ✓ Daha az ancak uzman ve yetkili katılımcılarla birkaç kez yapılmalı ki tam sonuç alınabilsin
- ✓ Tüm konu başlıkları ele alınmalıydı. Kısır ve verimsiz tartışmalarla konu saptırmaları yaşandı.
- ✓ Konuların daha ayrıntılı olarak hazırlanarak katılımcılara bildirilmesi ve her katılımcının branşı ile ilgili beyanda bulunması
- ✓ Geliştirilip, üzerinde uzlaşılan konuların hızlı bir şekilde uygulanmaya geçirilmesi sağlanmalıdır
- ✓ Çalışma sonrasında nihai raporun deklare edilmeden, son bir toplantı ile yeniden değerlendirilmesi
- ✓ MARKA projesi uygulananların ziyaret edilmesi ve daha gerçekçi, rantabl projelerin uygulanması

Ek 4. Basında Çıkan Haberler

VALİ CİVELEK: Yalova değişime açık bir kent

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından düzenlenen Doğu Marmara Bölge Planı Çalışma Toplantısı Yalova'da yapıldı. Toplantıda konuşan Vali Esengül Civelek, "Yalova değişime, gelişime açık bir kent" dedi.

» Süheyla GÖZDERELİLER » 5. SAYFADA

Yalova değişime açık bir kent

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) taarfından düzenlenen Doğu Marmara Bölge Planı 2014 - 2023 Çalışma Toplantısı Yalova'da gerçekleştirildi.

Süheyla GÖZDERELİLER / YALOVA

YALOVA Valisi Esengül Civelek konuşmasında, "Yalova değişime, gelişime açık bir kent" dedi. Yalova'da Grand Aydoğan Otel'de yapılan toplantının açılış konuşmasını MARKA Genel Sekreteri Dr. Fatih Akbulut gerçekleştirdi. MARKA'nın içinde yer aldığı tüm illerde bu çalışmanın yapıldığına vurgu yapan Akbulut, "Toplantılarla il özelinde durum saptaması yapıp yol haritası belirlenecek. Sorunlar tartışılacak ve gelecek için nelerin yapılabileceği ortaya çıkarılacak" dedi. Yalova Valisi Esengül Civelek de Doğu Marmara Bölge Planı ile ilgili olarak şunları söyledi:

MARKA OLMA İLKELERİ

"Stratejik konumumuz ve iş birliği ağlarından güç alan, çok farklı ekonomik yapısıyla değer üreten güçlü beşeri potansiyeli ile geleceğe yön veren, yaşam kalitesinde fark yaratan, imkân, bilgi odaklı, yeniliğe açık, küresel rekabette lider ve sürdürebilir kalkınmada marka olma ilkeleri belirlenmiştir. 2010 - 2013 bölge planımızda, bölge vizyonumuz kapsamında rekabet gücünün artırılması, beşeri sermayenin güçlendirilmesi, çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması, teknik altyapının güçlendirilmesi, tarımsal kalkınmanın sağlanması hedeflerini içermektedir. Bölge planlama uygulanabilirliği MARKA'nın koordinasyonunda yürütülüyor. Dolayısıyla MARKA bölge planı hedefleri kapsamında, bu geçtiğimiz 3 yıl içinde mali programlar uyguladı, eğitimler düzenledi, araştırmalar gerçekleştirdi. Yatırımcılarımızı ve yatırımlarımızı yönlendirdi. Huzurlarınızda MARKA'ya çok teşekkür ediyorum" diye konuştu.

DOĞU MARMARA'NIN VİZYONU

2014 - 2023 MARKA Bölge Planının Türkiye'nin 2023 yılı hedeflerine hizmet edeceğini belirten Civelek, "Sizlerin katılımını bu yüzden çok önemsedik. Sizlerin katkıları, görüş ve önerileriniz planın anlamlı bir şekle gelmesine vesile olacaktır. Her seferinde şunu ifade ediyoruz: Yalova bir tarım kenti. Yalova aynı zamanda sanayi kenti. Diğer yandan da Yalova hem turizm, hem de gurur duyduğu üniversitesiyle eğitim kenti. Yalova değişime, gelişime açık bir kenttir. Biz Yalova'da yüksek katma değer yaratan, ileri teknoloji kullanılan ve de çevreye duyarlı sanayiye açık olduğumuzu gururla taraflara ifade ediyoruz. Doğu Marmara Bölgesi'nin yenilenen vizyonu ile 2010-2013 bölge planında son derece örtüşür bir yapıya sahibiz. Gerek Yalova'mız gerekse bölge geleceğimiz için katkı sağlayacağına inandığım bu toplantıdaki katılımlarınız, katkılarınız, görüş ve önerileriniz için sizlere toplantıyı düzenleyen MARKA'ya çok teşekkür ediyorum" diye konuştu. Vali Civelek'in ardından MARKA Planlama Programlama ve Koordinasyon Birim Başkanı Candan Umut Özden, bölge planlama süreci hakkında bilgi verdi. Programda kültür ve turizm, tarım ve kırsal kalkınma, sosyal yapı, sanayi ve ticaret, çevre ve kentleşme olmak üzere 5 tematik çalışma masasında toplantılar yapıldı.

Bölge Planı hazırlıklarına başladı

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından Doğu Marmara Bölge Planı hazırlanması amacıyla düğmeye basıldı. Bölge Planı hazırlıkları çerçevesinde, MARKA Planlama ekibi ve Yatırım Destek Ofisleri çalışanları bölgede yer alan tüm ilçelere ziyaretler gerçekleştiriyor.

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) 2023 vizyonuyla Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmalarına başladı. Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA)'ndan hazırlanan plana ilişkin yapılan açıklamada şunlar kaydedildi: "Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illerini kapsayan Doğu Marmara Bölge Planı Ulusal Kalkınma Planı ile eşgüdüm içerisinde ve alt ölçekli planları yönlendirici nitelikte hazırlanmaktadır. Bölge Planı hazırlıkları çerçevesinde, MARKA Planlama ekibi ve Yatırım Destek Ofisleri çalışanları bölgede yer alan tüm ilçelere ziyaretler düzenlemektedir. Bu ziyaretlerde, ilçe kaymakam ve belediye başkanları ile görüşülmesi ve ilçe ile ilgili detaylı bilgilerin alınması planlanmaktadır. Ayrıca bu görüşmelerde ilçenin ve bölgenin kalkınmasına yönelik olarak potansiyellerin tespiti, Bölge Planı kapsamında değerlendirilmesi de istişare edilecektir. Saha çalışmaları ile desteklenerek MARKA tarafından hazırlıklarına başlanan Doğu Marmara Bölge Planı'nın MARKA Yönetim Kurulu, Kalkınma Bakanlığı ve başkanlığına sayın başbakanımızın yaptığı bir kurul tarafından onaylanması ile önümüzdeki yıl içerisinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir"

MARKA'dan 2013 birinci Kalkınma Kurulu Toplantısı

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı MARKA' nın 2013 yılı 1.Kalkınma Kurulu Toplantısı. 21 Mart Perşembe günü saat 14.30'da Wellborn Luxury Otel'de gerçekleştirilecek

MARKA Genel Sekreteri Dr Fatih Akbulut "En dengeli bölge olma yolunda emin adımlarla ilerleyeceğiz" dedi

Kalkınma Kurulu Başkanı Halit Uçar program hakkında bilgi verdi

MARKA Toplantı Salonu'nda basın mensupları ile bir araya gelen MARKA Genel Sekreteri Dr Fatih Akbulut ve Kalkınma Kurulu Başkanı Halit Uçar, toplantısı hakkında bilgi verdi. MARKA Toplantı Salonu'nda basın mensupları ile dün bir araya gelen MARKA Genel Sekreteri Dr Fatih Akbulut ve Kalkınma Kurulu Başkanı Halit Uçar, 2013 yılı 1.Kalkınma Kurulu Toplantısı hakkında bilgi verdi. Wellborn Luxury Otel'de gerçekleştirilecek, 6 ayda bir düzenlenen bölge kalkınma toplantısında bölgenin sorun ve sıkıntıları belirlenerek, çözüm yolları aranacak.

'10 MADDELİK GÜNDEM"

Program hakkında bilgi veren Uçar, "Bölge Planı çalışmaları kapsamında bir çalıştayın yapılacağı bu organizasyonda, saat 13.30'deki öğle yemeği ile başlayacak. Wellborn Luxury Otel'de gerçekleştirilecek olan 1.Kalkınma Kurulu Toplantısı, 21 Mart Perşembe günü saat 14.30'da başlayıp toplam 10 maddelik gündem ele alınacak. Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illerinin ilgili kurum ve kuruluşları temsilcilerinden müstakil 100 kadar üyenin yanı sıra yönetim kurulu üyelerimiz de katılacak. Toplantının amacı illerin sorunlarını belirleyerek 2023 vizyonunu oluşturmak" dedi.

'EN DENGELİ BÖLGE'

MARKA Genel Sekreteri Dr Fatih Akbulut, "MARKA olarak bölge farklılıklarının kalkması ve Türkiye ölçeğinde hak ettiği yere kavuşması amacıyla 6 ayda bir düzenlenen bu toplantıların 2013 yılı ilk toplantısını gerçekleştireceğiz. Bölgemizin 2023 yılı vizyonun tespitinde gerçekleştirilen çalışmalara katkı sağlayabilmek, tematik başlıklar altında MARKA'nın 2023 yılı vizyonunu belirleyebilmek ve bu süreci 2013-2023 yıllarını kapsayacak Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmalarıyla bir bütün olarak değerlendirmek amacıyla yapılacak. Bu toplantıda bölge sorunları belirlenecek. En dengeli bölge olma yolunda emin adımlarla ilerleyeceğiz" dedi./

■ Gamze ULUDAŞ